

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Martonvásár Város Önkormányzata

2024-2028

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	8
Célok	9
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	11
1. Jogszabályi háttér bemutatása	11
2. Stratégiai környezet bemutatása	13
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	16
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	37
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	60
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	67
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	74
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	79
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	79
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	80
1. A HEP IT részletei	81
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	81
Jövőképünk	81
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	82
3. Megvalósítás	89
3.1 A megvalósítás előkészítése	89
3.2 A megvalósítás folyamata	89
3.3 Monitoring és visszacsatolás	91
3.4 Nyilvánosság	91
3.6 Érvényesülés, módosítás	92
4. Elfogadás módja és dátuma	93

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva, Martonvásár Város Önkormányzata (a továbbiakban: önkormányzat) Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.**

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Martonvásárról, mint varázslatos helyről már a legkorábbi írásos források is elismerően írnak. Virágzó gazdaságról, példás mezővárosról, rendes lakosokról, élénk társadalmi életéről számolnak be a régi újságcikkek, helytörténeti források, és azok jegyzetei, akik az évszázadok során megfordultak itt. (Hornyák, 2005.) A Beethoven-kultusz központjaként számon tartott Martonvásár a Brunszvik-kastélyparkról, az itt működő Magyar Tudományos Akadémia Agrártudományi Kutatóközpont Mezőgazdasági Intézetének egyedi, hosszú kutatások eredményeként előállított, kiváló minőségű vetőmagjairól nevezetes, majd vált ismertté egész Európában és a világon sokhelyütt.

Egy település regionális kapcsolatainak széleskörűségét legfőképp a közlekedési hálózatban elfoglalt helye határozza meg, amely befolyásolja a település megközelíthetőségét. Ez a kapcsolatrendszer nem csak regionális szinten fontos, hanem a környező települések vonatkozásában is. Martonvásár Budapest és Székesfehérvár között félúton, Fejér vármegyében fekszik. A Martonvásári Járás székhely települése, korábban kistérségi székhely. Hivatalosan nem tartozik a főváros agglomerációjához, a gyakorlatban mégis megérzi annak szinte minden kedvező és káros hatását.

Az M7-es autópályáról a Martonvásár-Gyúró lehajtón keresztül közelíthető meg, az M6-os autópálya 8 km-re halad tőle, délkelet-északnyugati irányban kettészeli a 7-es számú országos főút, és a Budapest - Székesfehérvár - Nagykanizsa vasútvonal. A martonvásári vasútállomás az elővárosi gyorsvasúthálózat forduló állomása, naponta közel 1500 ember indul munkába vagy iskolába. A városból 9 településre van közvetlen autóbussz járat.

Martonvásár népességszáma 1810-ben érte el az ezer, 1862 táján a kétezer, 1920-as években a háromezer, 1970 táján a négyezer főt, napjainkban pedig megközelíti a 6000 főt (a lakónépesség száma 2017-ben 5705 fő). A Brunszvik család az itt lakó magyar lakosság mellé sváb és tót nemzetiségű családokat is telepített. Ez a sokszínűség tette és teszi ma is Martonvásárt széleskörű gondolkodásúvá gazdaságában, kultúrájában, hit- és hétköznapi életében.

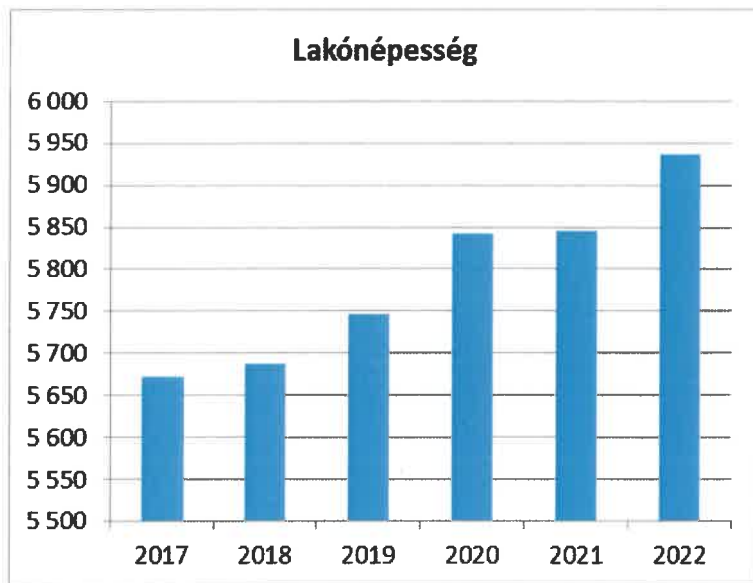
Az elmúlt évtizedben a lakosság szám lassú, de folyamatos növekedést mutat.

¹ Költségvetési koncepció, Fenntartható Városfejlesztési Stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 001)	Változás
2017	5 672	bázis év
2018	5 688	100,28%
2019	5 746	101,02%
2020	5 843	101,69%
2021	5 845	100,03%
2022	5 936	101,56%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

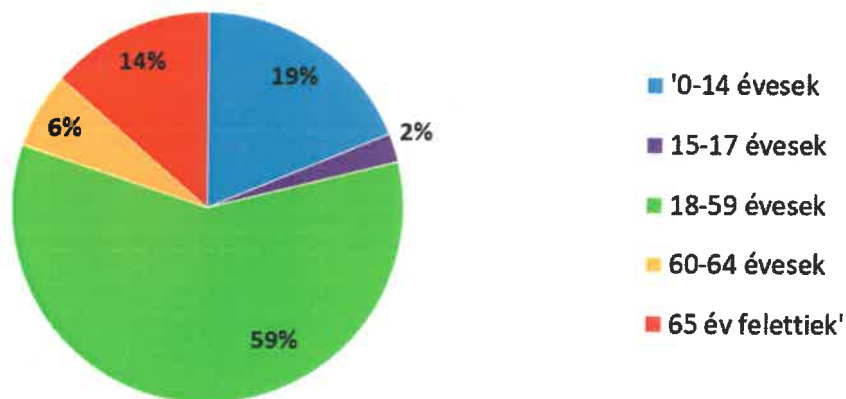

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2020)

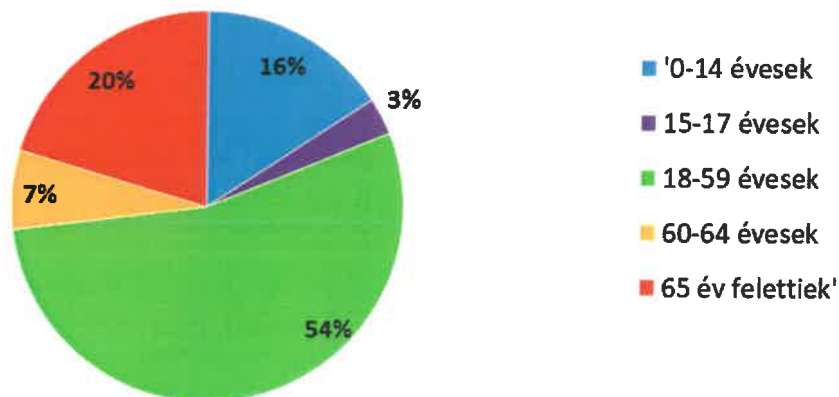
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	2 812	2 985	5797	48,51%	51,49%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			190	3,28%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	527	469	996	9,09%	8,09%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	67	92	159	1,16%	1,59%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	1 660	1 620	3280	28,64%	27,95%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	176	195	371	3,04%	3,36%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	382	609	991	6,59%	10,51%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

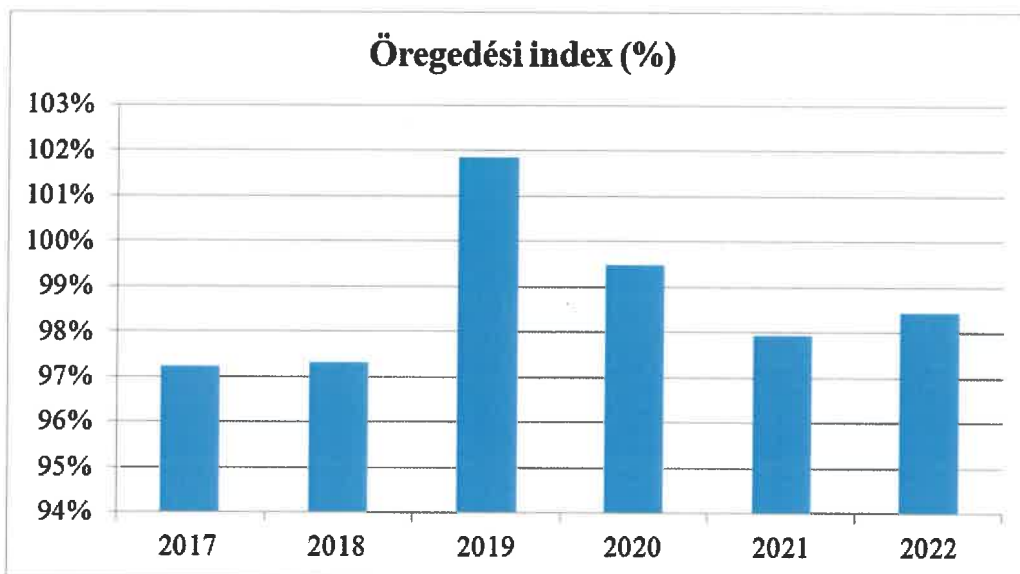

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	911	937	97,23%
2018	942	968	97,31%
2019	986	968	101,86%
2020	991	996	99,50%
2021	998	1 019	97,94%
2022	1 022	1 038	98,46%

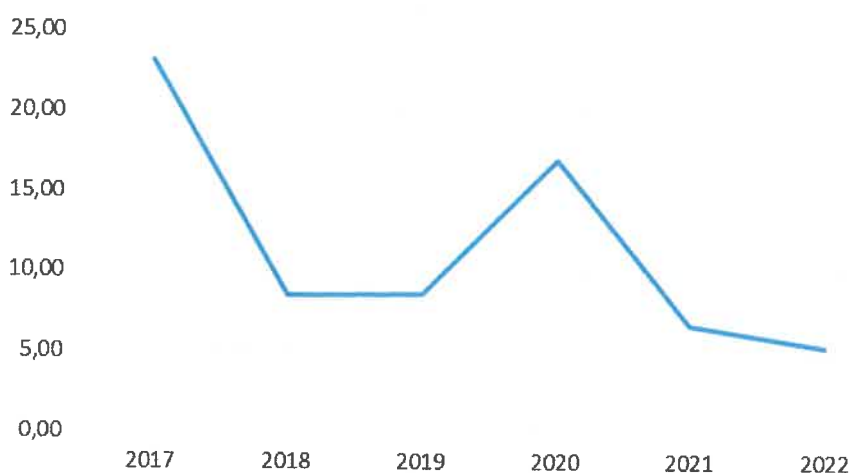
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2017	23,12
2018	8,45
2019	8,57
2020	16,91
2021	6,67
2022	5,29

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő)

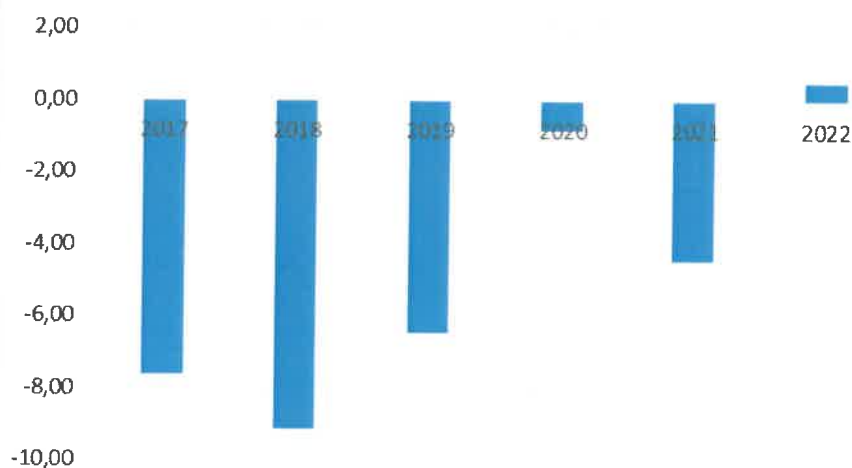

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2017	-7,65
2018	-9,15
2019	-6,47
2020	-0,86
2021	-4,45
2022	0,51

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő)

A lakosság öregedési indexe az országos átlagnál lényegesen kedvezőbb képet mutat, minimálisan nőtt a korábbi statisztikákhoz képest.

Az elvándorlás minimálisan negatív irányú továbbra is, ami azt jelenti, hogy kicsivel többen költöznek el más településre, mint ahányan újonnan települne be a városba.

A reprodukciós ráta viszont 2022-ben pozitívvá fordult az elmúlt 10 év óta először, vagyis az újszülöttek száma felülmúlta a halálozási adatokat.

Az Agrártudományi Kutatóközpont jelenleg a település egyik legnagyobb foglalkoztatója. A szántók mellett, mely alapvetően a vetőmag előállítását szolgálja, a szőlő érdemel említést, ami az Etyek-Budai Borvidék része.

A rendszerváltoztatás után az MTA Kísérleti Gazdasága több gazdasági társaságra szakadt, melyek megváltozott tevékenysége folytán csökkent a foglalkoztatottak száma.

Ezzel Martonvásáron nagymértékben átalakult a helyben (62,1%-ról 46,6%-ra csökkent) és a mezőgazdaságban foglalkoztatottak aránya. (27,2%-ról 8%-ra csökkent). Sokan kénytelenek voltak átképezni magukat, hogy a megélhetésüket biztosítsák. Ezzel viszont növekedett a képzett lakosok száma.

A foglalkoztatottak számát tekintve a fontosabb, meghatározó munkaadó maga az Önkormányzat, valamint 2013-tól a Fejér Vármegyei Kormányhivatal Martonvásári Járási Hivatala.

Nagyobb foglalkoztatók még a településen: a Med Martoncat Kft., az Alfa Radiál Kft., a Mirrotron Kft.; valamint a Carne Corp Kft..

Martonvásár infrastruktúrájának kiépítettsége teljes. Az infrastruktúrával való ellátottság szintje eléri – esetenként meghaladja – a hasonló nagyságú városokét. Minden lakóingatlan számára rendelkezésre áll vezetékes víz, szennyvízcsatorna, vezetékes telefon (ADSL), kábeltelevízió (szintén nagy sebességű internet szolgáltatással), elektromos hálózat, földgáz, burkolt út, kommunális hulladékgyűjtés, komposztgyűjtés. A városközponttól és a vasútállomástól távoli utcákból a lakosság rendelkezésére áll helyi járatú autóbusz-közlekedés is. A település előtt álló feladatként a meglévő alaphálózatok minőségének javítása fogalmazható meg.

A település köznevelési intézményei a Brunszvik Teréz Óvoda, a Szent László Katolikus Óvoda, a Martonvásári Beethoven Általános Iskola, a Martonvásári Művészeti Iskola és a Pápay Ágoston Általános Iskola, Készségfejlesztő Iskola és Kollégium. Gimnázium nem található a településen, a diákok a környező településekre (Erd, Kápolnásnyék stb.) illetve nagyobb részben Budapestre járnak. Martonvásáron működik orvosi ellátás, szakellátást a Velence-tavi Kistérségi Járóbeteg Szakorvosi Rendelőintézet, kórházi kezelést a székesfehérvári Fejér Megyei Szent György Kórház biztosít. A megfelelő közlekedési kapcsolatok lehetővé teszik, hogy a településről hiányzó funkciókat viszonylag gyorsan elérhessék a lakosok, bár a kelet-nyugati irányú közlekedés kevésbé megfelelő, mint az észak-déli irányú. Járászhelyként az államigazgatás kínálja szolgáltatások széles körben elérhetők a településen.

Értékeink, küldetésünk

Értékeinket Martonvásár történeti és kulturális adottságai és hagyományai adják:

- Brunszvik – Beethoven – Dreher hagyatékunk köszönhetjük a
 - Brunszvik kastély és parkja
 - Brunszvik Teréznek a kisdudóvás területén elért eredményei/ Óvodamúzeum
 - Teleki Blanka hagyaték
 - Beethoven kapcsolata Martonvásárral
 - A Dreherek által létrehozott agrár-mintagazdaság
 - Dreher szeszgyár - sörkereskedés
- Mezőgazdasági hagyományok
 - Kukorica- és búzakupás, termesztés
- Művészetoktatás és az abból kinövő közösségek
 - Néptánc, népzenei hagyományörzés
 - Zenei hagyományok: komolyzene és fúvószenek

- Képzőművészek - kézművesek
- Kultúra:
 - Könyvtár és alkotó közösségek
 - Közművelődés, rendezvények, múzeum
- Társadalmi szervezetek
 - Alapítványok
 - Egyesületek
 - Sportegyesületek
 - Közösségek
 - Egyházak

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Martonvásár település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés,

kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmazására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szocvtv.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (a továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása

A járásek kialakításáról, valamint az egyes ezzel összefüggő törvények módosításáról szóló 2012. évi XCIII. törvény rendelkezett a járási hivatalok kialakításáról. A járási hivatalok hatáskörébe került több, a korábbiakban a jegyző, illetve a helyi önkormányzat hatáskörébe tartozó támogatási forma. Erre, valamint a jogszabályi változásokra való tekintettel az Önkormányzatunk kötelezettsége abban állt, hogy a települési támogatásról rendeletet alkosson.

Önkormányzat a szociális rászorultság esetén nyújtandó települési támogatásokról szóló 15/2021. (V. 12.) Önkormányzati rendeletében (továbbiakban: helyi rendelet) szabályozza a településen élőknek nyújtott szociális ellátásokat.

A képviselő-testület az Szocvtv-ben meghatározott pénzbeli és természetbeni ellátások kiegészítéseként az Önkormányzati rendeletében meghatározott feltételek alapján pénzbeli vagy természetbeni formában települési támogatást nyújt. E támogatás keretében az Önkormányzatok az általuk támogatandónak ítélt, rendeletükben szabályozott élethelyzetekre nyújthatnak támogatást.

Szociális ellátási formák:

- pénzbeli ellátás
- természetbeni ellátás
- szociális alapszolgáltatások

Az Önkormányzat szociális rászorultság esetén

- települési támogatást nyújt
 - a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez,

- a lakhatáshoz kapcsolódó hátralékok csökkentéséhez,
- közép- és felsőfokú tanulmányok folytatásához,
- a kiskorú gyermek vagy cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyezett, utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt (a továbbiakban: fiatal felnőtt) táboroztatásához;
- rendkívüli települési támogatást nyújt
 - azok részére, akik önmaguk, illetve családjuk létfenntartásáról más módon gondoskodni nem tudnak,
 - az alkalmanként jelentkező többletkiadások fedezésére,
 - azok részére, akik a gyermek hátrányos helyzete miatt anyagi segísége szorulnak; továbbá
- köztemetést nyújt.

A települési támogatás egészben vagy részben természetbeni szociális ellátás formájában is nyújtható. A természetbeni szociális ellátás formájáról és módjáról az ellátást megállapító határozatban kell rendelkezni.

Önkormányzat a szociális alapszolgáltatásokat a Szent László Völgye Segítő Szolgálaton keresztül nyújtja a település lakóinak. A településen élő családok, egyének problémáit ismerve a Segítő Szolgálat munkatársa életvezetési tanácsokkal segítik a rászorulókat.

Szociális alapszolgáltatások:

- Családsegítő és Gyermekjóléti szolgáltatás
- Családsegítő és Gyermekjóléti Központ
- Családi bölcsődei ellátás
- Idősek nappali ellátása
- Házi segítségnyújtás
- Támogató szolgáltatás
- Tanyagondnoki ellátás
- Pszichológiai tanácsadás/szolgáltatás

A Fejér Vármegyei Kormányhivatal Martonvásári Járási Hivatala 2013. év óta az alábbi ellátásokat biztosítja:

- aktív korúak ellátása
- időskorúak járadéka
- ápolási díj (emelt összegű és kiemelt)
- közgyógyellátás (alanyi és normatív formák)
- egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság
- gyermektartásdíj megelőlegezése
- otthonteremtési támogatás

Az egyes szociális ellátások pénzbeli fedezetét a központi költségvetés biztosítja. Fentiekben túl a helyi szinten szabályozott, rászorultságtól függő juttatások teljes egészében az önkormányzati költségvetést terhelik, illetve az állam mindehhez az állandó lakosok után járó szociális célú normatív állami támogatással járul hozzá azáltal, hogy a szociális normatíva tartalmazza a települési önkormányzatok által nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások kiadásaihoz, valamint a személyes gondoskodás körébe tartozó alapellátási működési támogatások költségeihez történő állami hozzájárulást.

Önkormányzat Képviselő-testületének kapcsolódó rendeletei, határozatai:

- a helyi közművelődési feladatok ellátásáról;
- a helyi adókról;
- a talajterhelési díj helyi szabályairól
- a köztemetőkről és a temetkezésről;
- a személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások és a bölcsődei ellátás térítési díjáról, valamint igénybevételek rendjéről;
- Martonvásár Város egészségügyi alapellátási körzeteiről;
- Önkormányzat Képviselő-testületének 223/2012. (XII.18.) határozata Martonvásár Város Településfejlesztési Konceptiójának elfogadásáról;
- Önkormányzat Képviselő-testületének 169/2015. (IX.29.) határozata Martonvásár Város Integrált Településfejlesztési Stratégiájának jóváhagyásáról;
- Önkormányzat 96/2015. (V.26.) határozata az Önkormányzat gazdasági programjáról;

- Önkormányzat Képviselő-testületének 4/2023. (1. 31.) határozata a Fenntartható Városfejlesztési Stratégia elfogadásáról.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia (2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

(Költségvetési koncepció, Fenntartható Városfejlesztési Stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció stb.)

A vonatkozó dokumentumok és tervek elemzése megtörtént, azok céljaival és eszközeivel hangoltuk össze a készülő figyelembe vettük a program kialakítása során. A szociális ellátásokról szóló helyi rendeleten kívül különös figyelmet fordítottunk a következőkre:

- Önkormányzat Képviselő-testületének 223/2012. (XII.18.) határozata Martonvásár Város Településfejlesztési Koncepciójának elfogadásáról;
- Önkormányzat Képviselő-testületének 169/2015. (IX.29.) határozata Martonvásár Város Integrált Településfejlesztési Stratégiájának jóváhagyásáról;
- Önkormányzat 96/2015. (V.26.) határozata az Önkormányzat gazdasági programjáról;
- pályázati programok;
- Önkormányzat Képviselő-testületének 4/2023. (1. 31.) határozata a Fenntartható Városfejlesztési Stratégia elfogadásáról.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

2011-ben készült el a Martonvásári kistérség (korábban Ercsi kistérség) közösen megfogalmazott Közoktatási Intézkedési Terve, valamint 2012-ben - az akkori jogszabályi előírásoknak megfelelő - Esélyegyenlőségi Terve, amelyek stratégiai célja az volt, hogy Martonvásár és a kistérség többi települése olyan településekké váljanak, ahol senki sem tapasztal diszkriminációt vagy hátrányos megkülönböztetést.

A tervek alapelvei:

- Szolidaritás: a települések közösségeinek minden tagjának érdeke a szolidaritás erősítése, amely nagyban elősegítheti a hátrányos helyzetű csoportok társadalmi integrációját, iskolai sikerességét, foglalkoztatási és érvényesülési lehetőségeit.

- Méltányos és rugalmas elbánás: a megkülönböztetés tilalma, az egyenlő bánásmód elve nem alkalmas az összes létező egyenlőtlenség megszüntetésére. Olyan pozitív, méltányos és rugalmas intézkedések kidolgozására törekszenek, amelyek elősegítik az érintettek iskolai sikerességét, társadalmi és foglalkoztatási pozíciójának javulását, megőrzését.

Az első helyi esélyegyenlőségi program 2013. július 30-án került elfogadásra, amely a korábbi Közoktatási intézkedési terv és Esélyegyenlőségi Terv megfogalmazott céljait magába olvasztotta.

A Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás (a továbbiakban: Társulás), amelynek székhely települése Martonvásár, továbbá a Társulást alkotó önkormányzatok a Martonvásári járás települései (Baracska, Ercsi, Gyúró Kajászó, Martonvásár, Tordas, Ráckeresztúr, Vál), 2017. december 14. napján elfogadta a Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiót. A szociális szolgáltatástervezési koncepció a Társulást alkotó települések egészére kiterjedően tárja fel a szociális szolgáltatások jelenlegi helyzetét és a fejlesztés lehetséges irányait.

További általános elvek: az önkormányzatok olyan társadalmi környezet támogatását célozzák meg, amely tisztelgetben tartja a sokszínűséget, mentes a hátrányos megkülönböztetéstől, a zaklatástól, a jogellenes elkülönítéstől, a megtorlástól, valamint biztosítja a közoktatáshoz való egyenlő esélyű hozzáférést és a hátrányos helyzetű csoportok pozitív diszkriminációját (esélyteremtő lépések). Emiatt az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében szükség esetén előnyben részesítenek egyéneket, társadalmi csoportokat, ha az az esélyegyenlőtlenség felszámolására irányul.

Kiemelt figyelmet fordítanak az alábbi csoportok közoktatási esélyegyenlőségének biztosítására:

- halmozottan hátrányos helyzetű tanulók,
- sajátos nevelési igényű tanulók,
- hátrányos helyzetű tanulók,
- roma kisebbséghez tartozó tanulók.

A település humán infrastruktúrája

Humán közszolgáltatások (oktatás, egészségügy stb.)

A település oktatási intézményei:

- Brunszvik Teréz Óvoda,
- Szent László Katolikus Óvoda a (a megszűnt Szent László Völgye – Bóbita Óvoda tagintézménye, 2017 óta egyházi fenntartású köznevelési intézmény),
- Martonvásári Beethoven Általános Iskola,
- Martonvásári Művészeti Iskola,
- Pápay Ágoston Általános Iskola, Készségfejlesztő Iskola és Kollégium.

Gimnázium nem található a településen, a diákok a környező településekre (Érd, Kápolnásnyék stb.) illetve nagyobb részben Budapestre járnak.

Martonvásáron jelenleg 2 felnőtt háziorvosi, 1 gyermek háziorvosi és 2 fogorvosi praxis működik. A háziorvosok munkáját 6 szakasszisztens segíti, valamint a 3 védőnői körzetet (2 területi és 1 iskola védőnői körzet) 3 védőnő látja el. Betöltetlen praxis a településen nincs. A martonvásári lakosok orvosi szakellátást a Velence-tavi Kistérségi Járóbeteg Szakorvosi Rendelőintézet végzi. Kórházi ellátást a székesfehérvári Fejér Megyei Szent György Kórház biztosít.

A központi orvosi ügyeleti rendszert hétköznap rendelési időn túl és hétvégén az International Ambulance Service Kft. biztosítja. A szolgáltatás a Szent László Völgye többcélú Kistérségi Társulás fenntartásában működik, akárcsak a fogorvosi ügyeleti ellátás, amely érdi székhelyen érhető e hétvégéken és ünnepnapokon a Társulásban részt vevő települések lakosságá számára.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A településen működő szociális, oktatási és egészségügyi intézményeknek tevékenysége során feltárásra kerültek azok a kritikus pontok, melyek esélyegyenlőség szempontjából beavatkozást, valamint az országos

adatgyűjtéseknek köszönhetően az Önkormányzat rendelkezésére állnak azok az adatok, amelyek segítségével kidolgozhatja esélyegyenlőségi programját.

Adathiányokkal az alábbi területeken találkoztunk:

Demográfia:

- A népesség iskolai végzettségéről nincs adatközlés;
- A nemzetiségi-, illetve roma lakosságról nincsenek pontos adatok, elsősorban a személyiségi jogok védelmének betartása miatt;

A fogyatékkal élőkéről sincs jelenleg pontos nyilvántartás (létszámuk, milyen fogyatékossgal élnek, nemek aránya, kor szerinti megoszlás, munkaerőpiaci helyzetük, végzettségük)

Szociális helyzet:

- Fogyatékkal élőkéről, romákról többnyire nincsenek elkülöníthető, számszerű adatok;
- A gyermekes családok esetében csak hozzávetőleges pontossággal lehet tudni, hogy hány szülő családok, mennyi gyermeket nevelnek, mennyi a fogyatékos-, tartósan beteg gyereket nevelők, illetve háztartásban gyerekeken kívül más eltartók száma, mivel kizárólag csak a Segítő Szolgálat által gondozottakról kaptunk információt;
- A nyugellátásban részesülők száma, aránya, megoszlása (öregségi, özvegyi, árva-ellátás).

Egészségügy:

- Népegészségügyi szűrésekből, illetve védőoltásokból kimaradtak adatai.

Foglalkoztatás:

- A romák és fogyatékkal élők foglalkoztatási mutatói tekintetében semmilyen adattal nem rendelkezünk;
- Szociális-, foglalkozási rehabilitáció, intézményi-, illetve külső szolgáltató által történő foglalkoztatás nincs a településen;
- Nem áll rendelkezésre adat a megváltozott munkaképességű személyekről;
- Nincs adat a település lakóinak jellemző foglalkoztatási ágairól;
- Nincsenek pontos adatok a minimálbéren foglalkoztatottakról és a fekete foglalkoztatásról.

Lakhatási helyzet:

- A településen nincs szociális alapú lakhatás biztosítására szolgáló Önkormányzati lakóingatlan. Az Önkormányzat nem rendelkezik bérlakásokkal.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Azt a személyt tekintjük romának, aki annak vallja magát. Valamely nemzeti, etnikai csoporthoz tartozás (roma származás) vállalása és kinyilvánítása az egyén kizárólagos és elidegeníthetetlen joga, ezért a kisebbségi csoporthoz tartozás kérdésében nyilatkozatra senki sem kötelezhető, kivétel, amennyiben a törvény vagy a végrehajtására kiadott jogszabály valamely kisebbségi jog gyakorlását az egyén nyilatkozatához köti (lásd a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló 1993. évi LXXVII. törvény 7. § (1)-(2) bekezdését). A roma népesség foglalkoztatási, oktatási, egészségügyi, jövedelmi és lakhatási helyzetére vonatkozó mutatók messze elmaradnak a nem-roma lakosság mutatóitól.

Martonvásáron négy roma család él. Állandó munkával és rendszeres jövedelemmel csak néhányuk rendelkezik. Jellemzően nagy számban veszik igénybe a helyi Önkormányzat által nyújtott szociális ellátásokat, valamint állandó kliensei a Segítő Szolgálatnak.

A martonvásári lakosok körében igazi mélyszegénységről nem beszélhetünk. A súlyosabb anyagi problémákkal küzdők jellemzően a sokgyerekes családok, egyedülálló, tartósan beteg emberek, továbbá egyedülálló idősök. Ezekre a csoportokra szintén jellemző a nagyon alacsony foglalkoztatottság, az igen alacsony nyugdíjak, továbbá a bármilyen ellátás hiánya (gyakori a tartósan betegek körében, hogy egészségkárosodásuk mértéke nem teszi jogosulttá őket semmilyen ellátásra, viszont foglalkozás egészségügyi szempontból nem tudnak számukra megfelelő munkát kínálni).

A szegénységben élőkre és a romákra is jellemző a nagyarányú közüzemi tartozások felhalmozódása, azonban meg kell jegyezni, hogy ez sok más családnak is problémát okoz. Sokuknál előre fizetős mérőóra került felszerelésre, de olyan is előfordult, akinél nem fizetés miatt megszüntették a közüzemi szerződést.

Továbbra is megfigyelhető, hogy megjelennek azok a családok is, akik az elszegényedésük, a rossz jövedelmi helyzetük, valamint felhalmozott adósságaik miatt lakásuk eladására kényszerülnek és olcsóbban fenntartható vidéki ingatlanba költöznek a könnyebb megélhetés reményében. Leginkább külterületekre, peremterületekre történő kiköltözés, valamint az elszigetelődés a gyakori ezeken az infrastruktúrán kívül eső településrészekben. Számukra nehezen közelíthető meg a település központja, óvoda, iskola, orvos, hivatalok, munkahely. Ezeknek a családoknak az amúgy is hátrányos helyzete ez által többszörösen hátrányossá válik.

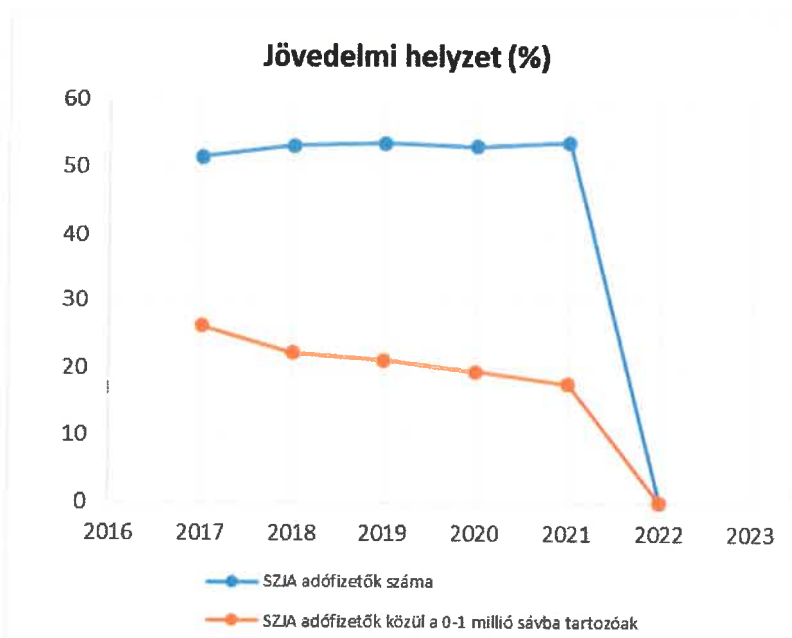
A fentiekhez az alábbi okok vezetnek:

- Nem elegendő a megélhetéshez a rendelkezésre álló jövedelem;
- Életmódból, nem elégséges és helytelen táplálkozásból eredő egészségi állapot romlása;
- Szülő iskolai végzettsége;
- Munkanélküliség;
- Újratermelődő szegénység;
- Válás.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet

Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2017	51,51	26,24
2018	53,21	22,28
2019	53,55	21,23
2020	53,11	19,49
2021	53,78	17,66
2022	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

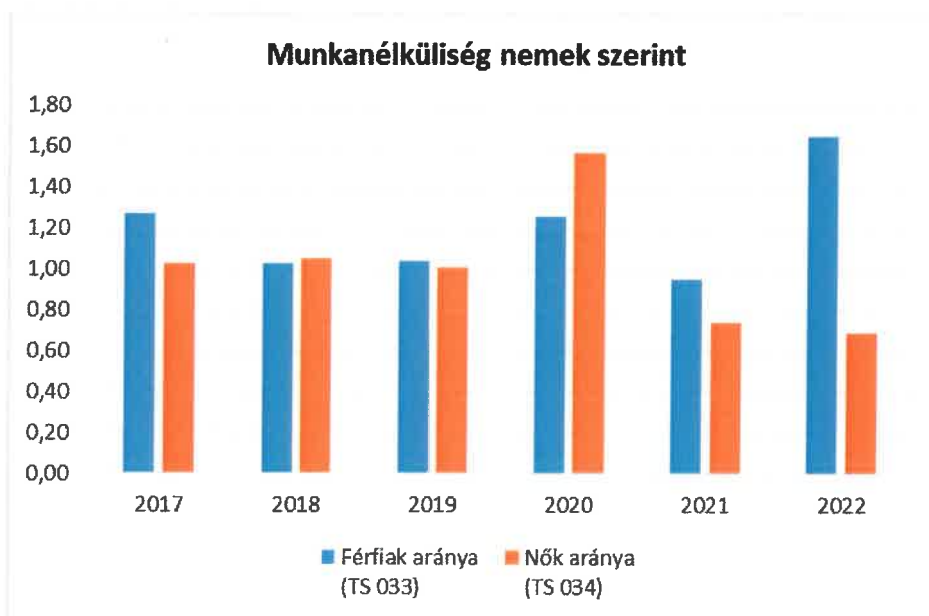

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2017	1,27	1,03	1,15%
2018	1,03	1,05	1,04%
2019	1,04	1,01	1,03%
2020	1,26	1,57	1,42%
2021	0,95	0,74	0,85%
2022	1,65	0,69	1,17%

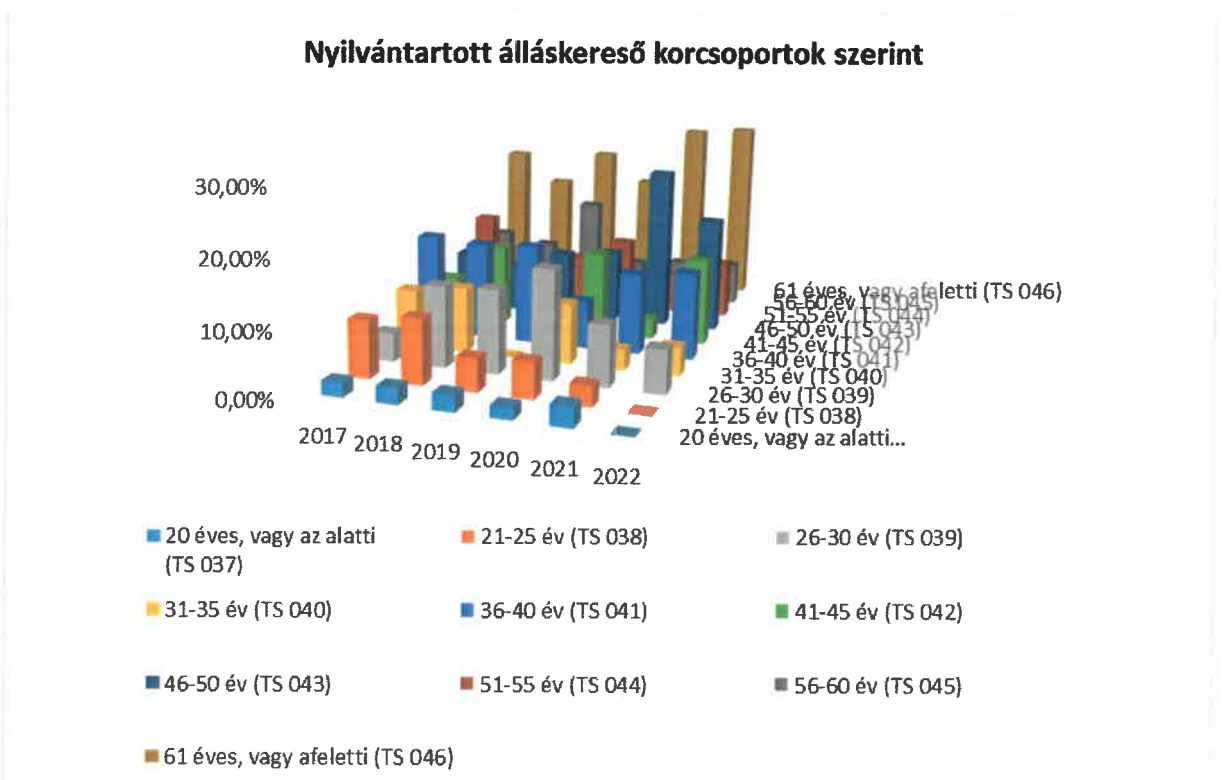
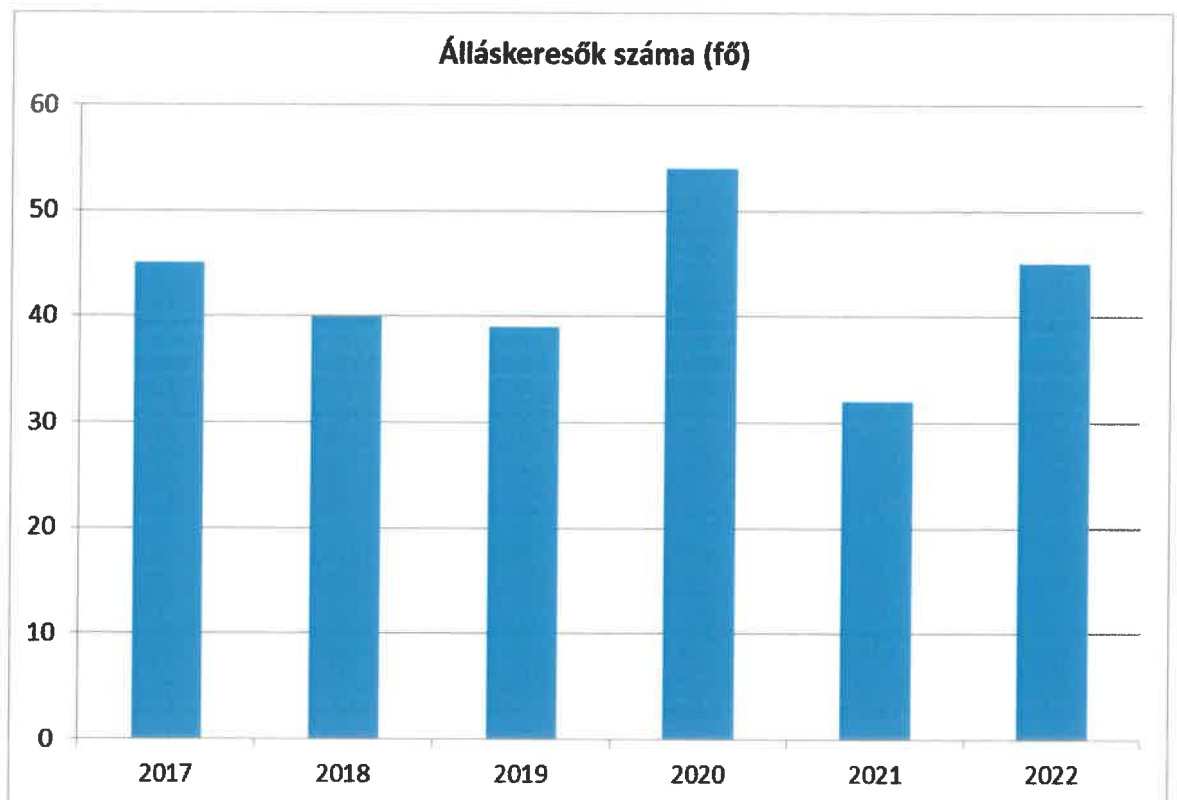
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	45	40	39	54	32	45
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	0,00
	%	2,22%	2,50%	2,56%	1,85%	3,13%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	4,00	4,00	2,00	3,00	1,00	0,00
	%	8,89%	10,00%	5,13%	5,56%	3,13%	0,00%
26-30 év (TS 039)	Fő	2,00	5,00	5,00	9,00	3,00	3,00
	%	4,44%	12,50%	12,82%	16,67%	9,38%	6,67%
31-35 év (TS 040)	Fő	4,00	4,00	0,00	5,00	1,00	2,00
	%	8,89%	10,00%	0,00%	9,26%	3,13%	4,44%
36-40 év (TS 041)	Fő	7,00	6,00	6,00	4,00	4,00	6,00
	%	15,56%	15,00%	15,38%	7,41%	12,50%	13,33%
41-45 év (TS 042)	Fő	3,00	5,00	3,00	7,00	1,00	6,00
	%	6,67%	12,50%	7,69%	12,96%	3,13%	13,33%
46-50 év (TS 043)	Fő	4,00	3,00	4,00	6,00	8,00	8,00
	%	8,89%	7,50%	10,26%	11,11%	25,00%	17,78%
51-55 év (TS 044)	Fő	6,00	2,00	3,00	6,00	2,00	4,00
	%	13,33%	5,00%	7,69%	11,11%	6,25%	8,89%
56-60 év (TS 045)	Fő	4,00	3,00	6,00	3,00	2,00	3,00
	%	8,89%	7,50%	15,38%	5,56%	6,25%	6,67%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	10,00	7,00	9,00	10,00	9,00	13,00
	%	22,22%	17,50%	23,08%	18,52%	28,13%	28,89%

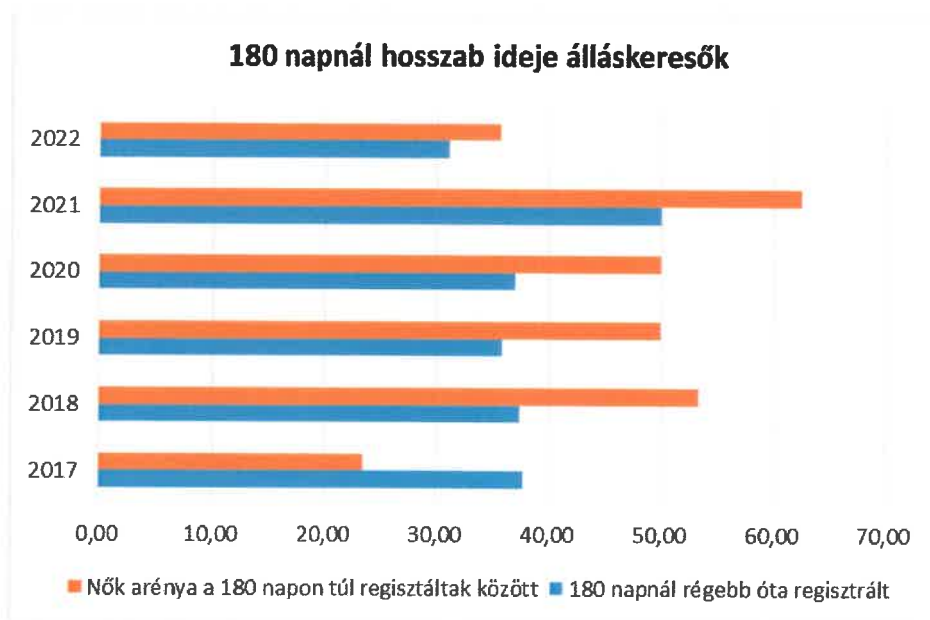
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A munkanélküliek aránya a lakónépességhez viszonyítva 2017 óta nagyon kiugróan nem változott. 2017 és 2022. között 0,85 és 1,42 % között ingadozott. Ezen időszakban a legtöbb regisztrált álláskereső 2020-ban volt, 54 fő, amelynek valószínűsíthető oka a Covid járvány. Míg a legkevesebb álláskereső 2021-ben volt, 32 fő.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	37,78	23,53
2018	37,50	53,33
2019	35,90	50,00
2020	37,04	50,00
2021	50,00	62,50
2022	31,11	35,71

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A regisztrált munkanélküliek között a tartósan munkanélküliek (180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek) száma 2017 és 2020 között szinte azonos arányú volt, azonban a 2021-es növekedést követően 2022-ben lett a legalacsonyabb. Utóbbi évben ismételten nagyobb számban nőtt a férfiak aránya a tartósan munkanélküliek között a nőkhöz képest.

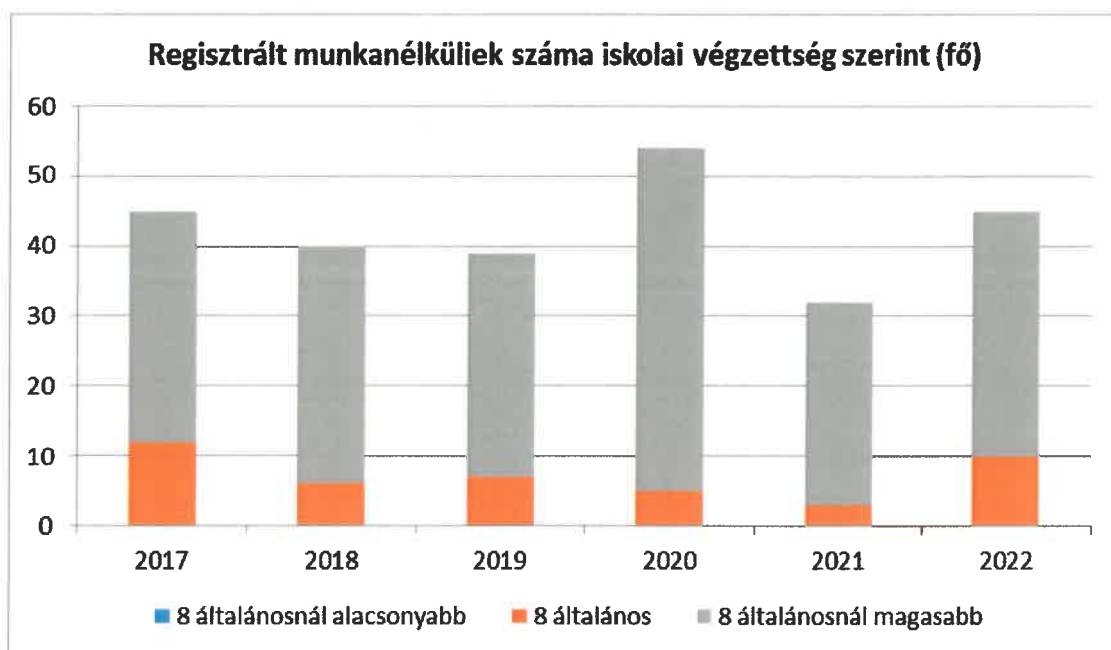
b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

A munkanélküliek nagy százaléka tipikusan az alacsony iskolai végzettségűek közül kerül ki, de az elmúlt évekre jellemző a pályakezdekők alacsony foglalkoztatottsága és megjelentek a felsőfokú végzettséggel

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	45	0	0,00%	12	26,67%	33	73,33%
2018	40	0	0,00%	6	15,00%	34	85,00%
2019	39	0	0,00%	7	17,95%	32	82,05%
2020	54	0	0,00%	5	9,26%	49	90,74%
2021	32	0	0,00%	3	9,38%	29	90,63%
2022	45	0	0,00%	10	22,22%	35	77,78%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott álláskeresők iskolai végzettség szerinti megoszlásában nem figyelhető meg jelentős változások. A munkát kereső aktív korúak között jelentős az alacsony végzettségű, de nem szakképzetlen ember. Nagy valószínűleg ezek az álláskeresők olyan szakképzettséggel rendelkeznek, amely nem jelent számukra olyan versenyképes felkészültséget, amelyre a környékbeli munkaerőpiacnak szüksége lenne.

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

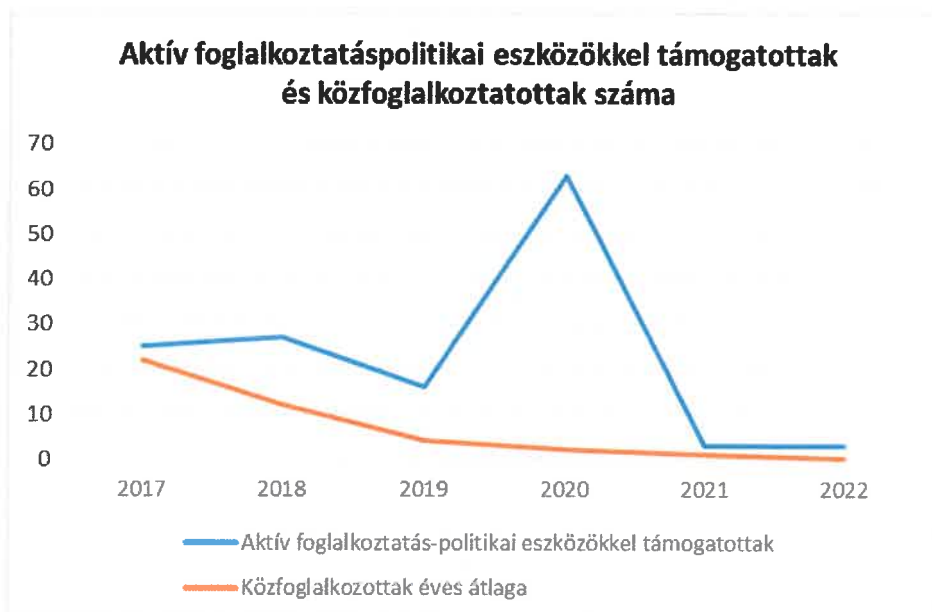
A közfoglalkoztatás kiszélesítése településünket is érintette: nem csak a Foglalkoztatás Osztály való együttműködésünk során, hanem elnyert pályázatok megvalósítása során is alkalom nyílt

közfoglalkoztatottak bevonására. A rövid idejű részmunkaidős (max. 3 hónapig tartó, 4-6 órás) közfoglalkoztatás a leggyakoribb foglalkoztatási forma. A pozitívum mellett negatívum a nagy fluktuáció és a nők nehezebben vonhatóak be ebbe a foglalkoztatási formába.

A 2014. évre a közfoglalkoztatásba bevonhatóak száma 10-15 főben stabilizálódott, és jellemzően ugyanarról a néhány személyről van szó. Ez köszönhető a város foglalkoztatottság szempontjából szerencsés helyzetének és a közfoglalkoztatás alacsony presztízsének, valamint összhangban áll a Kormányzat 2017-ben hozott kormányhatározatával, melynek célja a közfoglalkoztatásban dolgozók létszámának csökkentése. Fentieknek megfelelően a 2018. évben a kulturális közfoglalkoztatás megszüntetésével a közfoglalkoztatottak száma tovább csökkent, míg végül 2022-től már nincs lehetőség a foglalkoztatásukra az Önkormányzat által.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2017	25	22
2018	27	12
2019	16	4
2020	63	2
2021	3	1
2022	3	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

Martonvásár jó közlekedési lehetőségeinek köszönhetően a helyi lakosok munkába jutása nem akadályozott, ennek gátja inkább az utazási költségek finanszírozása. A Foglalkoztatási Osztály nyújt támogatást az álláskeresők számára álláskeresési programjai keretében. Az Önkormányzat településfejlesztési koncepciójának fókuszában az iparterületek lehetőség szerinti fejlesztése áll, abból a célból, hogy a helyi lakosok, különösen a hátrányos helyzetű csoportok megfelelő munkahelyet találhassanak helyben. Szintén az Önkormányzat, valamint a városüzemeltetéssel foglalkozó Martongazda Kft. szoros kapcsolatot épített ki a területileg illetékes munkaügyi kirendeltséggel, aminek köszönhetően rendszeresen részt vesznek a térségre vonatkozó foglalkoztatási programokban.

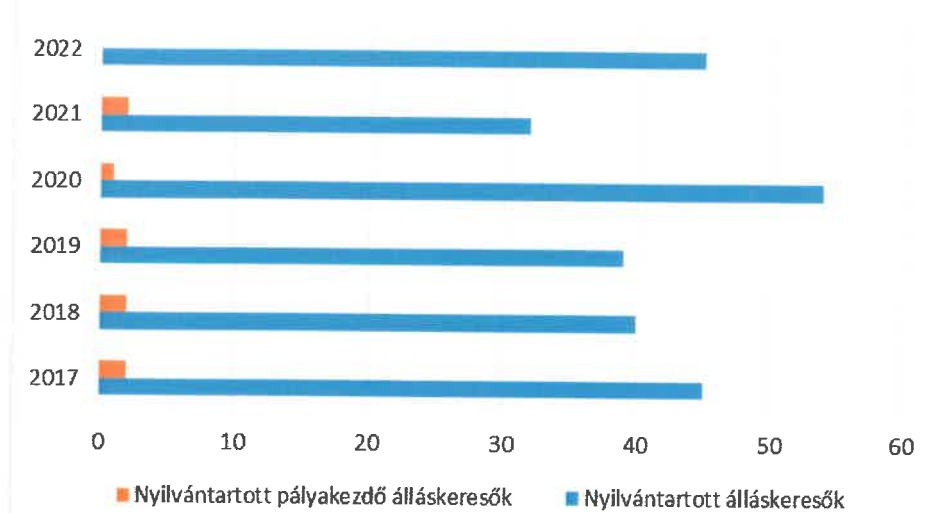
- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

A fiatalok, pályakezdők foglalkoztatásáról nincs pontos adat, azonban a város kínálta munkalehetőségek nem elegendők. Az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok helyben nem működnek, a Foglalkoztatási Osztály által regisztrált helyi pályakezdők a Foglalkoztatási Osztály által szervezett programokban tudnak részt venni. Jelenleg 25 év alattiak számára.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2017	45	2
2018	40	2
2019	39	2
2020	54	1
2021	32	2
2022	45	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Álláskeresők

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

Az alacsony iskolázottak számára felzárkóztató felnőttképzés többnyire - igény szerint - a környéken könnyen elérhető, amelyeken a 8 osztályos általános iskolai végzettségen kívül érettségit is lehet szerezni. A Foglalkoztatási Osztály szervezésében az alacsony iskolázottságúak számára kompetencia fejlesztő tanfolyamokat szerveztek közfoglalkoztatás keretén belül martonvásári helyszínen.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Az Önkormányzat a város üzemeltetéséről a Martongazda Kft-n keresztül gondoskodik, amely cégnél a közfoglalkoztatottakat is alkalmazták, akik a város által fenntartott intézményekben is végeztek munkát. Azonban erre 2022. óta már nincs lehetőség.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Nincs tudomásunk ilyen típusú hátrányos megkülönböztetésről.

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Az Önkormányzat a szociális rászorultság esetén nyújtandó települési támogatásokról szóló 15/2021. (V. 12.) önkormányzati rendeletében (továbbiakban: helyi rendelet) szabályozza a településen élőknek nyújtott szociális ellátásokat.

Szociális ellátási formák:

- pénzbeli ellátás,
- természetbeni ellátás,
- szociális alapszolgáltatások.

Az Önkormányzat szociális rászorultság esetén

- települési támogatást nyújt

- a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez,
- a lakhatáshoz kapcsolódó hátralékok csökkentéséhez,
- közép- és felsőfokú tanulmányok folytatásához,
- a kiskorú gyermek vagy cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyezett, utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt (a továbbiakban: fiatal felnőtt) táboroztatásához;
- rendkívüli települési támogatást nyújt
 - azok részére, akik önmaguk, illetve családjuk létfenntartásáról más módon gondoskodni nem tudnak,
 - az alkalmanként jelentkező többletkiadások fedezésére,
 - azok részére, akik a gyermek hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szorulnak; továbbá
- köztemetést nyújt.

A települési támogatás egészben vagy részben természetbeni szociális ellátás formájában is nyújtható. A természetbeni szociális ellátás formájáról és módjáról az ellátást megállapító határozatban kell rendelkezni.

A Fejér Megyei Kormányhivatal Martonvásári Járási Hivatala 2013. év óta az alábbi ellátásokat biztosítja:

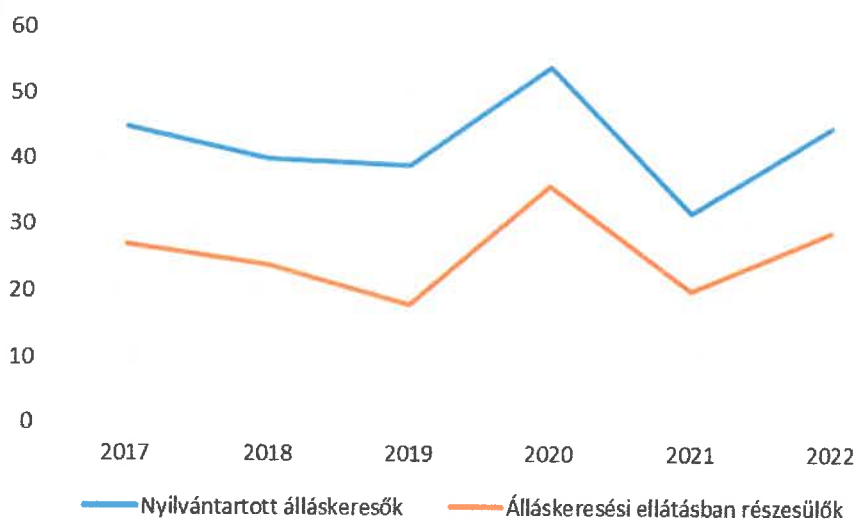
- aktív korúak ellátása,
- időskorúak járadéka,
- ápolási díj (emelt összegű és kiemelt),
- közgyógyellátás (alanyi és normatív formák),
- egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság,
- gyermektartásdíj megelőlegezése,
- otthoneremtési támogatás.

Az Önkormányzat által az aktív korúaknak nyújtott támogatások számának növekedése összefüggésben lehet az álláskeresői segélyben részesülők számának jelentős csökkenésével. Az álláskeresői segély megállapítására vonatkozó feltételeket szigorították a jogszabályi változások és ez meg is mutatkozik a segélyben részesülők számának csökkenésében.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresői ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresői száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresői száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %- ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	45	1,18%	27	60,00%
2018	40	1,06%	24	60,00%
2019	39	1,03%	18	46,15%
2020	54	1,40%	36	66,67%
2021	32	0,84%	20	62,50%
2022	45	1,16%	29	64,44%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Passzív foglalkoztatáspolitikai eszközök

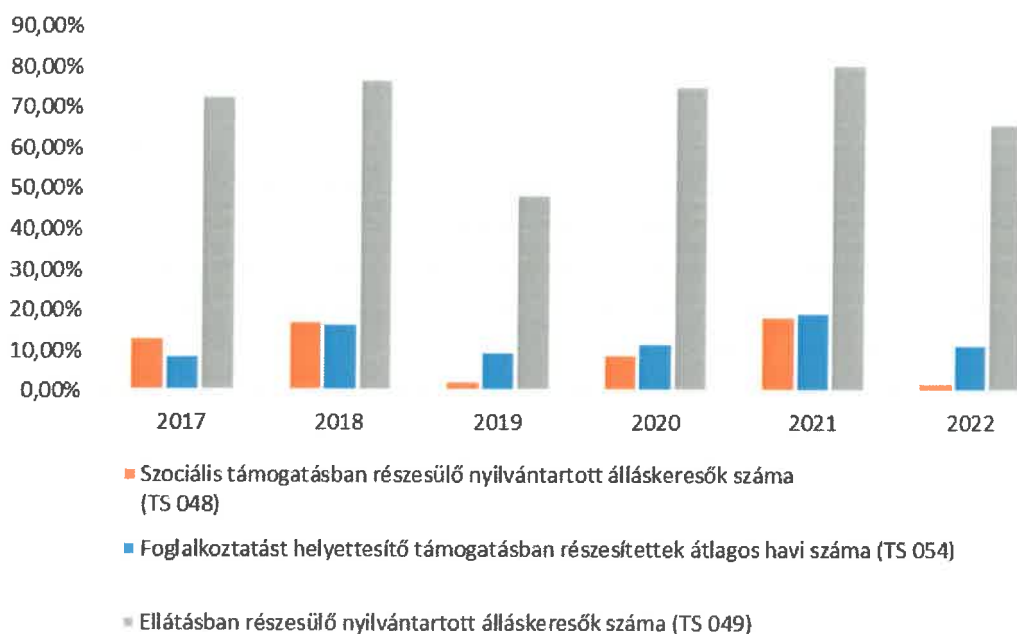

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	6	13,33%	4	9,09%	33	73,33%
2018	7	17,50%	7	16,75%	31	77,50%
2019	1	2,56%	4	9,85%	19	48,72%
2020	5	9,26%	7	12,26%	41	75,93%
2021	6	18,75%	6	19,66%	26	81,25%
2022	1	2,22%	5	11,87%	30	66,67%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Passzív foglalkoztatás-politikai eszközkel támogatottak száma a 15-64 év közötti népesség arányában II. (%)

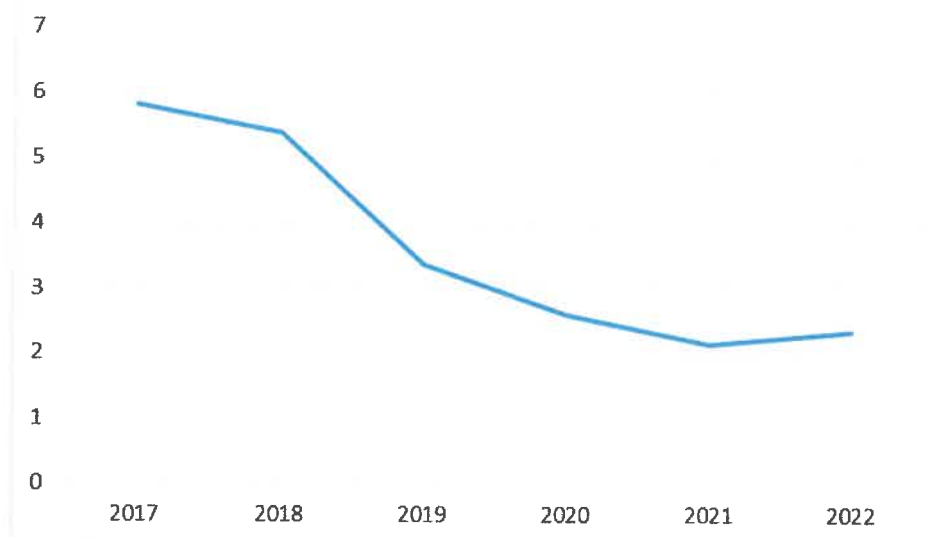

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2017	6
2018	5
2019	3
2020	3
2021	2
2022	2

Forrás: TeIR, KSH

Eü. károsodási és gyf. támogatásban részesülők

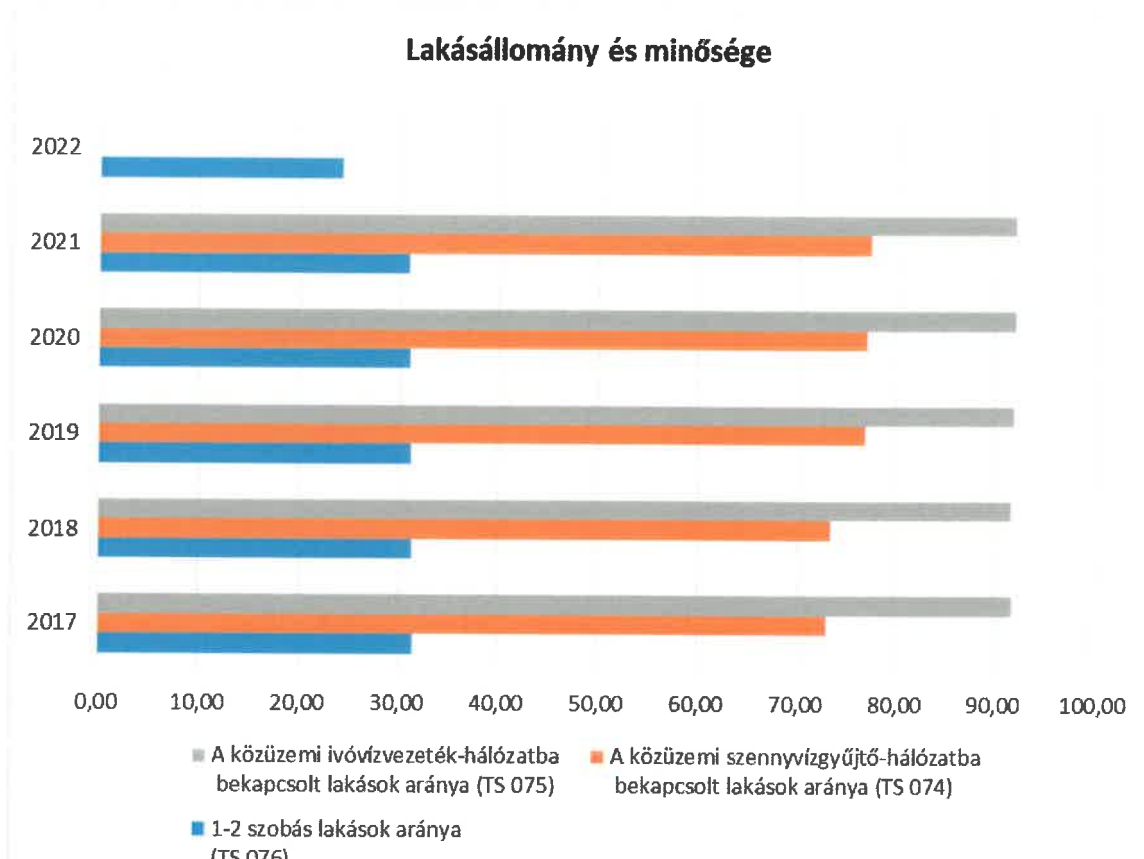
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2017	2114	5	2,37	31,46	73,08	91,82
2018	2124	11	5,18	31,40	73,35	91,67
2019	2130	7	3,29	31,27	76,85	92,02
2020	2136	6	2,81	31,18	77,01	92,13
2021	2145	9	4,20	31,05	77,44	92,17
2022	2143	15	7,00	24,17	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

Az Önkormányzat nem rendelkezik bérlakásokkal, így erre vonatkozó adatok elemzésére nincs lehetőség.

b) szociális lakhatás

A településen nincs szociális alapú lakhatás biztosítására szolgáló Önkormányzati lakóingatlan.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

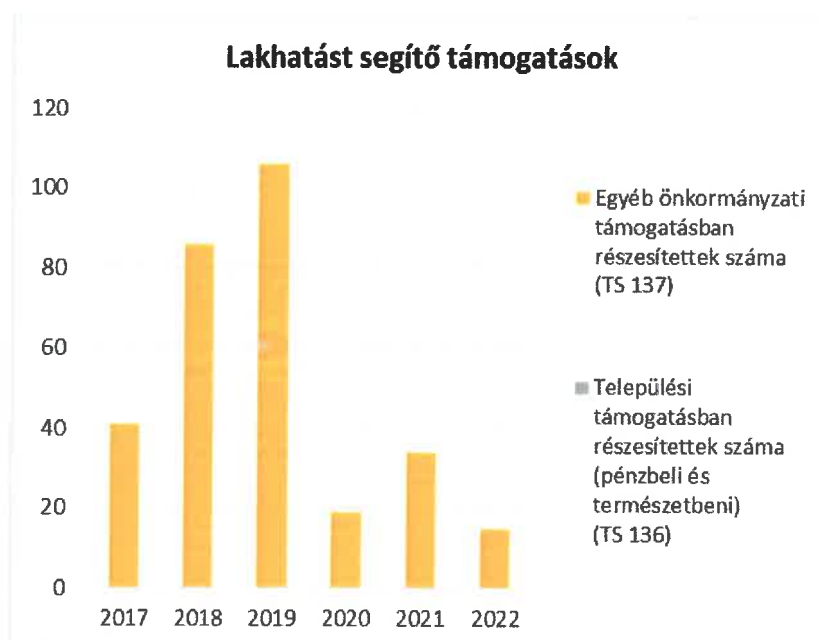
A településen nem releváns ennek a szempontnak az elemzése.

e) lakhatást segítő támogatások

Lakhatást segítő támogatásokat szintén az Szocvtv. és a helyi rendeletben szabályozott módon állapítja meg és folyósítja az Önkormányzat.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2017	n.a.	41
2018	n.a.	86
2019	n.a.	106
2020	n.a.	19
2021	n.a.	34
2022	n.a.	15

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A lakásfenntartási támogatást igénylők száma és a támogatásban részesülők száma jelentős emelkedést mutatott 2019-ig, de ezt követő évben kevesebb, mint ötödére csökkent. Amely szám 2022-ben még alacsonyabb lett. Nincs részletes információ arról, hogy a település háztartásai milyen mértékű rezsifüggőségben élnek, de a lakásfenntartási támogatás iránti keresletnövekedés az anyagi szükségesség növekedésére utal. Adósságcsökkentési támogatás folyósítására nincs mód a helyi rendelet szerint, csak a felhalmozódott rezszi részletekben történő törlesztéséhez tud - a települési támogatás keretében - hátralékcsoökkentő támogatást nyújtani az Önkormányzat.

f) eladósodottság

A lakosság eladósodottságáról pontos adatokkal nem rendelkezünk, s az adósságkezelő intézkedések száma sem ismert. Adósságkezelési programban és Otthonvédelmi akciótervben való részvételről akkor szerez tudomást az Önkormányzat, amennyiben az ügyfél jegyzői igazolást igényel az eljáráshoz.

- g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Martonvásár két külterületi résszel rendelkezik: Erdőhát és Kismarton településrészek. Erdőháton és Kismartonban a korábbiakban ott működő üzemekben dolgozók számára épített szolgálati lakások találhatóak. A terület egy része már belterületté lett nyilvánítva, és társasházak építése is történt, nagyobb része jelenleg is gazdasági övezetnek minősül. Az eredetileg itt lakók elköltöztek, a megüresedett, kis alapterületű, osztatlan közös területen álló lakásokat alacsony jövedelműek és szociálisan hátrányos helyzetűek vásárolták meg.

A területen nincs, vagy nagyon kevés a zöld felület, az infrastruktúra kevésbé megfelelő: a közművesítés rossz minőségű, továbbá szolgáltatásokkal rosszul ellátott a két településrész.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

A közmű-ellátottság, a közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei és az egyéb környezet-egészségügyi jellemzők kevésbé jók, mint a város többi részén. A szegregátum definíciójának megfelelő, földrajzilag összefüggő lakóterület nincs a településen.

- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;

A külterületeken külön életkori megoszlásáról, foglalkoztatottsági helyzetéről, segélyezettekről, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek arányáról nem áll rendelkezésre elkülönített kimutatás, de a rendelkezésünkre álló adatbázis és az eddigi tapasztalatok szerint magas az idősök aránya, a foglalkoztatottsági és szociális helyzet rosszabb, mint a belterületi részekben.

- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Martonvásár külterületi részei (Erdőhát és Kismarton). Említésre méltó az úgynevezett Lakópark, amelyeket a szó szoros értelmében nem nevezhetünk szegregátumnak, de a jelenlegi tapasztalatok és a mutatkozó tendenciák alapján mindenképpen olyan területeknek kell tekintenünk, amely odafigyelést és prevencióstevékenységet igényel.

A Lakópark épületei új építésűek, de ennek ellenére évekig nem volt kiépített csatornahálózat, amelyet a lakosság hozzájárulásával, valamint pályázati források igénybevételeivel a 2018. évben kiépítésre került. Jellemző a kevés zöld felület és az intenzív beépítettség. A Lakópark teljesen elkülönül a településen belül. Az elmúlt hónapok tapasztalatai alapján a Lakópark lakói két csoportra oszlanak: egy kimondottan jó módban élő rétegre, valamint olyan családokra, akiknek egyre nehezebbé válik a létfenntartás.

Az említett településrészekben élők jellemzően fiatal családok kis gyermekekkel, gyakran alacsony jövedelemmel, a külterületi részekben sok az idős, elmagányosodott ember és rossz anyagi körülmények között élő család. Egyre gyakoribb a munkanélküliség és az adósság felhalmozódásából fakadó problémák az itt élők körében, valamint a Lakópark sajátossága, hogy egyre nagyobbra nyílik a jövedelmi olló a lakók körében.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

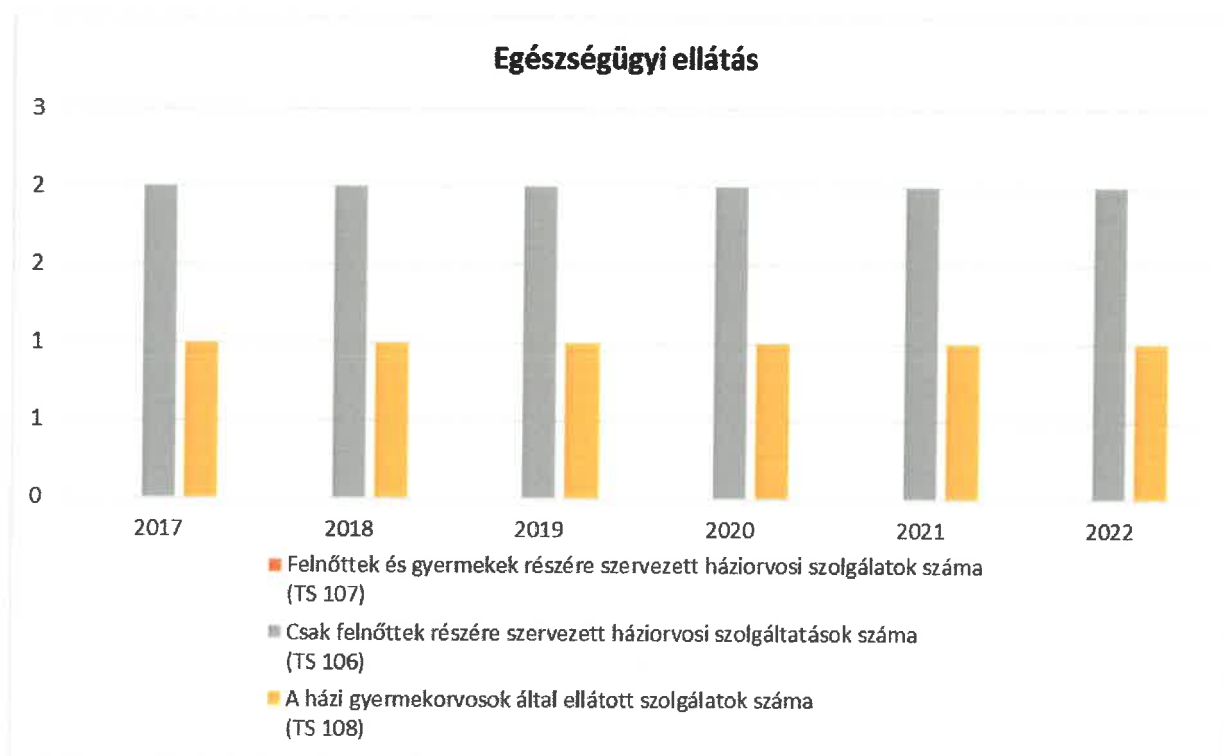
A városban két felnőtt és egy gyermekorvosi körzet működik. A védőnői tanácsadás három körzetben került kialakításra. Emellett két fogorvosi körzet is található a településen. Az orvosi ügyelet biztosítása Társulási szinten történik, Érd székhellyel, ahol gyermek háziorvosi ügyelet is működik. A 2017. évben a lakosság számára fogorvosi ügyeleti ellátás is elérhetővé vált érdi ellátási hellyel. A csecsemő- és

gyermekgondozást, valamint az iskola-egészségügyi ellátást jelenleg három védőnő, valamint a gyermek házi orvos látja el, az orvosok munkáját 6 szakdolgozó segíti. Martonvásáron van gyógyszertár és mentőállomás is.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgáltatások száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2017	0	2	1	1	108	17,27
2018	0	2	1	1	99	14,68
2019	0	2	1	1	78	9,76
2020	0	2	1	1	99	10,09
2021	0	2	1	1	93	11,43
2022	0	2	1	1	107	6,56

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A népegészségügyi és koragyermekkorai kötelező szűrések egy része csak a megyeszékhelyen érhető el. A kötelező, valamint a kampányszerűen végzett védőoltások beadásának ideje, hozzájutási joga, az országosan egységes rendelkezésekhez, szabályozásokhoz igazodik.

Az Önkormányzat 2022-ben, és 2023-ban is saját finanszírozással, a Máltai Szeretetszolgálattal szerződött mobil tüdőszűrő állomással biztosított lehetőséget a helyi lakosok számára szűrővizsgált helyben, hétfélig időpontban történő elvégzésére.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való alapszintű hozzáférés jelenleg a nevelési és oktatási intézményekben történik (logopédiai ellátás, nevelés tanácsadás). A Fejér Megyei Pedagógia Szakszolgálat Martonvásári Tagintézménye 2015. január 1-jétől működik a Segítő Szolgálat épületében, biztosítva a Martonvásári járás gyermekei számára az alábbi szolgáltatásokat:

- gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés, oktatás és gondozás
- szakértői bizottsági tevékenység
- nevelési tanácsadás
- logopédiai ellátás
- konduktív pedagógiai ellátás
- gyógytestnevelés
- iskolapszichológiai, óvodapszichológiai ellátás koordinálása
- kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók gondozása

Ezen kívül a helyi köznevelési, közoktatási intézmények alkalmaznak gyógypedagógusokat a rászoruló gyermekek fejlesztése céljából.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet, valamint a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet módosításáról szóló 36/2016. (XII. 8.) EMMI rendelet részletesen szabályozza a közétkeztetésre vonatkozó előírásokat. A város közigazgatási területén az Önkormányzat közétkeztetés biztosító szolgáltató a szociális alapszolgáltatásokat, illetve a gyermekjóléti alapellátást és a gyermekvédelmi szakellátást biztosító szolgáltatókra, az Nkt. szerinti nevelési-oktatási intézményekben ezek alapján biztosítja az egészséges táplálkozást elősegítő menüsört. A településen található iskolában az étkezést biztosító szolgáltató által fenntartott büfében is szempont a tanulók számára az egészséges táplálkozás szempontjainak megfelelő élelmiszerek forgalmazása.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A sportprogramokhoz való hozzáférés mindenki számára adott, azonban ezek többnyire nem ingyenes lehetőségek. A tanulók számára az úszás lehetősége Ercsiben és Százhalombattán biztosított. Az általános iskolák valamint sportegyesületek sportprogramjai (kézilabda, kosárlabda, labdarúgás) széles választékot kínálnak a tanulók számára. 2013-ban megalakult a MartonSport Nonprofit Kft., melynek feladata a martonvásári sportélet és utánpótlás szervezése, koordinálása. 2016-ban átadásra került a Tóth Iván Sportcsarnok, valamint a Horváth Ottó Sportközpont, amelyek a kor követelményeinek megfelelő helyszínt biztosítanak a martonvásári lakosok, sportegyesületek és köznevelési intézmények számára.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A Szocvt. és a Gyvt. értelmében a lakosság szociális ellátásának biztosítása az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak a feladata. A lakosság szociális ellátásának a garanciáit az önkormányzatok részéről a törvényben foglalt biztosítékok tartalmazzák, melyek megtalálhatók az általános eljárási rendelkezésekben, a szociális alapellátás meghatározásában, tartalmában (kötelezően nyújtandó pénzbeli és természetbeni ellátások), a nevesített és felsorolt szociális szolgáltatásokban, valamint a személyes gondoskodás megszervezésére köteles szervek és a feladatellátáshoz leítható normatívák meghatározásában.

A Szocvtv. 57. §-a szerint a személyes gondoskodás keretébe tartozó ellátási formák rendszerét az alábbi ellátások alkotják a szociális alapellátás feladatkörben:

- Családsegítő és Gyermekjóléti szolgáltatás,
- Családsegítő és Gyermekjóléti Központ/ Készenléti telefonszolgálat,
- Családi bölcsődei ellátás,
- Idősek nappali ellátása,
- Házi segítségnyújtás,
- Támogató szolgáltatás,
- Tanyagondnoki ellátás,
- Pszichológiai tanácsadás/szolgáltatás.

Természetesen az esélyegyenlőségnek, mint alkotmányos jognak az érvényesülése és a személyre szabott ellátás biztosítása érdekében a felsorolt ellátási formákat valamennyi speciális ellátást igénylő ellátotti kör részére is biztosítani kell, figyelemmel az időskorúak, a pszichiátriai betegek, a szenvedélybetegek és a fogyatékkal élők. Martonvásár városban a szociális és gyermekvédelmi alapellátásokat a Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás fenntartásában működő integrált tevékenységű intézmény a Szent László Völgye Segítő Szolgálat (2462 Martonvásár, Szent László út. 24.) biztosítja.

Az intézmény szakképzett szociális szakemberek foglalkoztatásával biztosítja az ellátási területén a tevékenységek és szolgáltatások szakszerű biztonságos ellátását.

Az intézmény feladat ellátásának célja az Szocvtv-ben és a Gyvt-ben rögzített alapszolgáltatások és speciális alapszolgáltatások biztosítása, rögzített feladatok ellátása.

Az intézmény ellátási területéhez (Ercsi város kivételével) jelenleg 7 település teljes közigazgatási területe, valamint 2016. január 1 napját követően – Család és Gyermekjóléti Központ szolgáltatásainak tekintetében Ercsi város közigazgatási területe tartozik: Martonvásár, Baracska, Gyúró, Kajászó, Ráckeresztúr, Tordas, Vál, Ercsi.

g) drogprevenációs szolgáltatások;

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Hátrányos megkülönböztetésről nem érkezett jelzés a szolgáltatások nyújtásával kapcsolatban.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Az Önkormányzat nagy hangsúlyt fektet a hátrányos helyzetűek, romák felzárkóztatására. Ennek érdekében igyekeznek minden pályázati lehetőséget megragadni. A Segítő Szolgálat munkatársai igyekeznek a magas esetszám teljesítése mellett a kisgyermekesek problémáit minél hamarabb megoldani.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

A város közösségi élete igen összetett, ezért egyben színes és mozgalmas is. Magas színvonalon, igen aktívan, egymást segítve tevékenykednek a civil szervezetek. Példaértékű együttműködésről számolhatunk be az Önkormányzat és a civilek között, akiknek egyik fő kapcsolódási pontja a Brunsvik-Beethoven Rendezvényközpont.

A helyi polgárőrség tagjai a rendezvények alkalmával rendszeresen együttműködnek a civilekkel, Önkormányzattal és a Segítő Szolgálattal.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2020)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
3	igen	4 874	4

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adat

- b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Etnikai konfliktusokról nincsenek információink. Jellemző inkább a segítő szándék.

- c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A helyi közösségi szolidaritás magas szinten működik. A civilek önkéntes munkában is gyűjtenek adományokat, segítséget nyújtanak. Év végén különösen megnövekszik a civil szervezetek adományozási kedve. Gyűjtési- és adományozási akciókat, ünnepségeket szerveznek. Lehetőségeikhez mérten, bár egyre csökkenő tendenciát mutatva, a rászorulókat a helyi vállalkozások, cégek, vállalatok segítségére is számíthatnak, elsősorban pénzbeli vagy természetbeni adomány formájában.

A célszemélyek, segítségre szoruló családok feltérképezése, szükségleteik felmérése a Segítő Szolgálaton keresztül történik. A kapott pénzüsszegekből esetenként tartós élelmiszert vásárolnak, amit a dolgozók és önkéntesek segítségével osztanak ki.

- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;
- e) helyi lakossági önszerveződések.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Martonvásáron nincs roma nemzetiségi Önkormányzat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A Segítő Szolgálat munkatársai túlterheltek a betöltetlen státuszok miatti helyettesít, és a megnövekedett feladatok okán	státuszt betöltő személyek megtartása érdekében bérfejlesztési erőforrások felmérése

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Tapasztalataink alapján az eltelt évek alatt a családokban előforduló működészavarok és a kiskorú gyermekek veszélyeztetettségének okai változtak. A társadalom változásai, gazdasági, politikai, szociálpolitikai, munkaerő piaci vonatkozásban hatással vannak a családok életére, a demográfiai, foglalkoztatás politikai, pénzügyi, oktatásügyi és szociális biztonság tekintetében.

Mindezek a makro- és mikrokörnyezeti változások okozta problémák számos család életében nehezen kezelhetőek. Ennek oka származhat a család értékrendszerének változásaiból, szülők életviteléből a problémamegoldó képességek, lehetőségek hiányából. Ez a tendencia többnyire a családi nevelés válságára mutat rá, sokszor ok-okozati összefüggést teremtve a fiatalok bűnelkövetéssel és különböző devianciák kialakulásával.

Egyre gyakrabban fordul elő országshatáron, valamint a településen is a fiatalok által elkövetett bűncselekmények megjelenése. Ez leginkább közterületeken való rongálásokat, iskolai lopásokat jelent. Érzékelhető, hogy a társadalom egyes csoportjai közötti szakadék mélyül, egy réteg növeli a vagyonát, egy másik rétegnek pedig a napi megélhetése is megoldhatatlanná válik. Ez már a gyermekek közösségeiben is észrevehető.

A gyermekek viselkedésének változásaiban szintén jelentős szerepet játszik, a családok túlterheltsége, a szegénység okozta megélhetési körülmények. Az anyagi helyzet romlásával csökken a kiegyensúlyozott családi élet esélye, nő a feszültség, mindennaposá válnak a konfliktusok, megnő a válások száma.

Új típusú problémaként jelenik meg egyre inkább a jó anyagi körülmények között élő családok gyermekei körében előforduló nevelési hiányosságok, iskolai problémák, tankötelezettség elmulasztása és deviáns magatartási problémák előfordulása.

Martonvásáron a gyermekjóléti szolgálat gondozásában álló gyermekek és családjaik körében leginkább az alábbi veszélyeztető okok, problémák állnak fenn:

- gyermeknevelési problémák;
- szülők vagy család életvitelének;
- családi konfliktus;
- tankötelezettség elmulasztása;
- magatartási problémák (fiatalok devianciái);
- lakáskörülmények miatti veszélyeztetettség;
- családon belüli bántalmazás;
- szülők munkanélkülisége miatti veszélyeztetettség;
- szülők szenvedélybetegsége miatti veszélyeztetettség.

A tankötelezettség megszegése, az iskolakerülés olyan probléma, amely megszakítja a folyamatos tanulást az iskolából kimaradók és az iskolában maradók számára is, valamint hozzájárulhat akár a bűnözés kialakulásához is. Az iskolakerülés létrejöttének megakadályozásában egy több tényezőre épülő prevenciósi tevékenységre van szükség. Ennek kulcsszereplői: család (szülők), gyermek, pedagógus, szociális munkás (gyermekjóléti intézmények).

Martonvásár speciális helyzetben van, mivel a településen - ellentétben az országos adatokkal - nem csökken a gyermekek száma, hanem növekszik. Köszönhető ez annak is, hogy a város agglomerációra jellemző sajátosságokat mutat, sokan választják betelepülőként otthonuknak. A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes gondoskodási szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A 2017. évi gyermekvédelmi munkánkban már látható volt annak a szakmapolitikai változásnak a pozitív eredménye, miszerint 2016. évtől a gyermekjóléti ellátás és a családsegítés integrációjára került sor. A gyermekvédelmi problémákkal küzdő családok körében a segítő munkára és a prevencióra több idő marad, hiszen elkerültek a hatósági ügyek a család és gyermekjóléti szolgálatoktól. A járasszékhelyen működő

család és gyermekjóléti központ pedig a járás teljes területén kezeli a veszélyeztetett, valamint a súlyosan veszélyeztetett kiskorú gyermeket nevelő családok hatósági anyagát és biztosítja a speciális szolgáltatásokat.

Gyermekek napközbeni ellátása működött eddig is Martonvásáron családi napközi formájában a Szent László Völgye Segítő Szolgálat egyik szolgáltatásaként. A Martonvásári Járás/ Kistérség területén nem volt megoldott a 3 év alatti gyermekek napközbeni ellátása. Mivel Budapest és Székesfehérvár 30 km határon belül található, sok fiatal többgyermekes család költözött ki a vidékies hangulatú településekre, nyugodt, parkosított új lakónegyedekbe, megvásárolt családi házakba. Így a hirtelen megnövekedett gyermeklétszám lehetővé tette a családi bölcsőde férőhelyeinek bővítését, valamint továbbra is segítségükre lehet, olyan kisgyermekes családoknak, akik a Társulás településein letelepedve szembesültek a gyermekük bölcsődei elhelyezési problémáival.

A bölcsődei nevelés középpontjában a kisgyermek és közvetett módon a kisgyermeket nevelő családok állnak. A családra, mint komplex rendszerre tekint, melynek értelmében nemcsak a kisgyermek gondozását, hanem az egész család támogatását célozza meg. Az „Apró Talpak” Családi Bölcsődei Hálózat három bölcsődei egységből áll. Egy bölcsődei egység gyermeklétszáma 7 fő. Összességében 21 fő kisgyermek nyugodt gondozását- nevelését tudjuk biztosítani. Csoportonként 1 fő kisgyermeknevelő és 1 fő kisgyermekgondozó személy végzi a munkáját. A családi bölcsőde hálózat munkájának összehangolása, valamint a szülővel történő rendszeres kapcsolattartás végett 1 fő hálózati koordinátor szakember alkalmazása szükséges.

Ellátottak köre:

Az „Apró Talpak” Családi Bölcsődei Hálózat a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Családi bölcsődei ellátás keretében a gyermek 20 hetes korától 3 éves koráig gondozható.

A családi bölcsődei nevelés célja, hogy a Segítő Szolgálat intézménye az ellátási területéhez tartozó (Vál és Ercsi települések kivételével) hat településre – Martonvásár, Baracska, Gyúró, Kajászó, Ráckeresztúr, Tordas települések- vonatkoztatva biztosítja a családi bölcsődei szolgáltatást annak érdekében, hogy:

- a kisgyermekes elsajátítsák azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját, kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz;
- a bölcsődei nevelés szemlélete által segítse a családi nevelést;
- hozzájárul a család életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növelését.

Az óvodai és iskolai segítő tevékenység jogszabályi alapját a Gyvt., valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet (továbbiakban: NM rendelet) biztosítja. Az NM rendelet 25. § (1)-(2) bekezdések rendelkezései értelmében az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás célja a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a szociális segítő munka eszközeivel támogatást nyújtani a köznevelési intézménybe járó gyermeknek, a gyermek családjának és a köznevelési intézmény pedagógusainak, az intézményben megjelenő egyéb szakembernek.

Az óvodai és iskolai segítő tevékenység nem jelenik meg új szakfeladatként az intézmény működésében, hanem a járási feladatokat ellátó család és gyermekjóléti központ részfeladataként kerül bevezetésre.

A Martonvásári Járás területén megtalálható köznevelési intézményekbe íratott gyermekek - Oktatási Hivatal által megadott - létszáma alapján (3097 fő) 3 fő szakember alkalmazása vált szükségessé. Az NM rendelet értelmében 1000 fő gyermekre vetítve 1 fő óvodai és iskolai segítő szakember alkalmazása szükséges. A feladat ellátásához a normatív támogatás - rendelkezésre áll.

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	2 812	2 985	5 797	48,51%	51,49%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			190	3,28%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	527	469	996	9,09%	8,09%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	67	92	159	1,16%	1,59%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

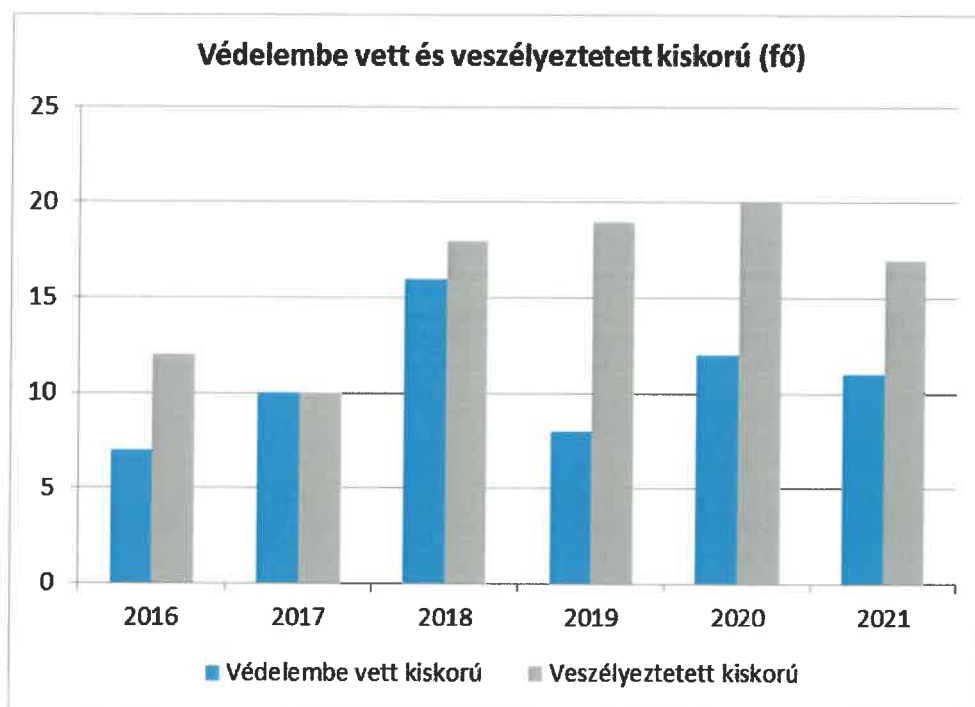
- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

A szegénység főleg az időseket és a gyermekeket érinti. A gyermekek veszélyeztetettségének háttérében az esetek döntő többségében az anyagi szűkösség a meghatározó. A gyermekvédelmi alapellátás hatékonyan képes kezelni a gyermekek veszélyeztetettségét és az önkéntesen igénybevett gyermekjóléti alapellátás képes megelőzni a súlyos veszélyeztetettséget. Nagyon kevés gyermek esetében van szükség gyámhatósági eljárás keretében elrendeli a védelembe vételt. Az elmúlt években a védelembe vett gyermekkorúak száma 8–16 fő között mozgott.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2017	10	10
2018	16	0
2019	8	19
2020	12	20
2021	11	17
2022	8	17

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők

A jogosultak száma 2010-ben tetőzött, azóta folyamatos csökkenést figyelhetünk meg. A csökkenés köszönhető a gyermekes családok számára juttatott kedvezmények növekvő számának, valamint a jogi szabályozás változásának. Az anyagi szűkösség miatti veszélyeztetettség a gyermekes családokat fokozottabban érinti és az anyagi okból történő veszélyeztetettséggel szemben maguk a gyermekek a legkiszolgáltatottabbak.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2017	86
2018	48
2019	17
2020	14
2021	18
2022	15

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

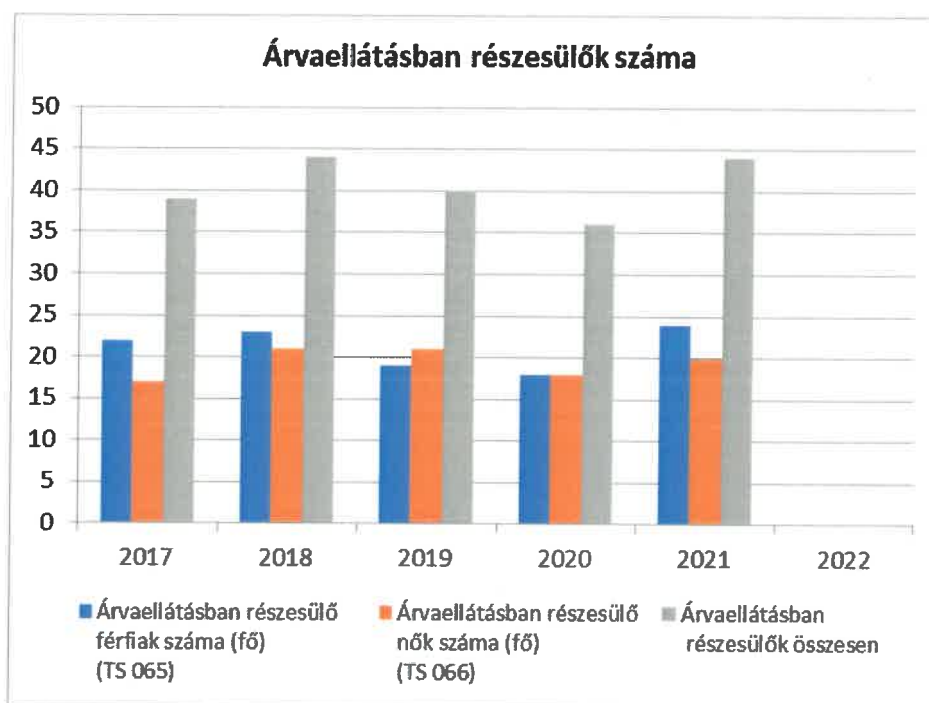
c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

A gyermekek jogán járó helyi juttatások a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményen túl a helyi rendelet alapján támogatás nyújtása a közép- és felsőfokú tanulmányok folytatásához, a kiskorú gyermek vagy cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyezett, utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt (a továbbiakban: fiatal felnőtt) táboroztatásához, valamint támogatás nyújtása azok részére, akik a gyermek hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szorulnak. Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás a jogszabályi változások miatt a 2012. évtől nem adható, kikerült a jogszabályban rögzített támogatások köréből.

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás

Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2017	22	17	39
2018	23	21	44
2019	19	21	40
2020	18	18	36
2021	24	20	44
2022	0	0	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

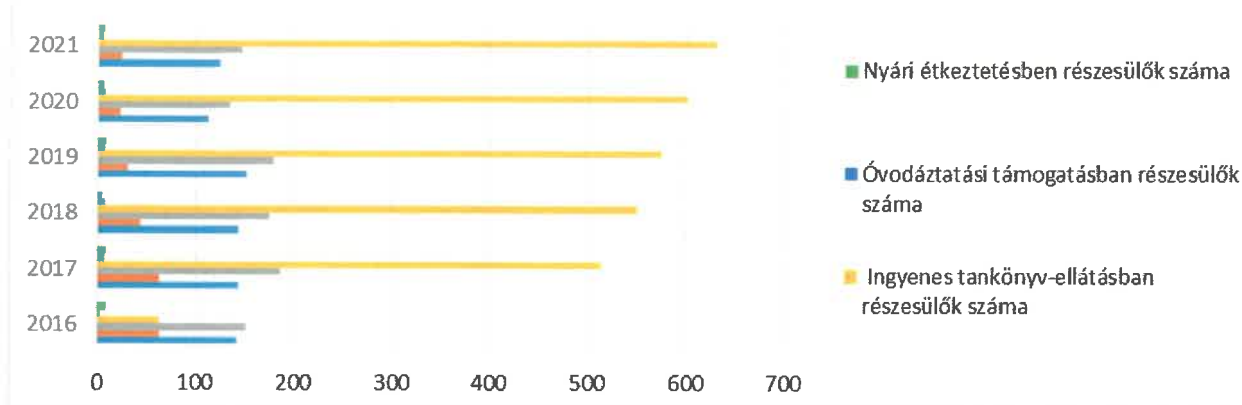
Kedvezményes iskolai étkeztetésben a 2021. évben 146 gyermek részesült, valamint ingyenes étkezést 124 gyermeknek számára volt biztosított, mely számok nem nagy mértékben változtak az elmúlt évek alatt.

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	142	63	151	63	3	8
2017	143	63	186	514	7	8
2018	144	43	175	550	7	4
2019	152	30	179	575	6	8
2020	112	22	135	602	7	5
2021	124	23	146	632	4	5

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásban részesülők száma

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Martonvásáron élő és magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekekről nincs tudomásunk.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Martonvásáron élő ilyen gyermekekről nincs tudomásunk.

4.2 Szegregált, teletszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Martonvásáron a Lakóparkban jellemzően fiatal családok élnek, ezzel együtt a gyermekek száma magas. A település külterületein is számos kisgyermekes család él. Ezeknek a területeknek az infrastruktúrája nem megfelelő, főképpen a külterületeknek. A városközpont elérése és a szolgáltatásokhoz való hozzáférés nehézkes.

Egyre gyakrabban találkozhatunk a tartós munkanélküliség kedvezőtlen hatásaival, amelyek átvetülnek a gyermeknevelésre és emiatt mind súlyosabb problémák vetődnek fel. A családok megélhetési problémái is egyre súlyosabbak, amelyek folyamatosan növekvő problémát jelentenek, de ez szerencsére nem tekinthető számottevőnek, valamint a Segítő Szolgálat munkatársai folyamatosan gondozzák az érintett családokat.

A városban élő romák esetében egy család érintett abban, hogy a gyermekek nem jutnak hozzá a szellemi és testi fejlődésükhöz megfelelő körülményekhez. Az ő esetükben a Családsegítő Szolgálat, a Gyámügy, a köznevelési intézmények és az Önkormányzat együttműködve próbálja megoldani a gyermekekkel kapcsolatban felmerült problémákat.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

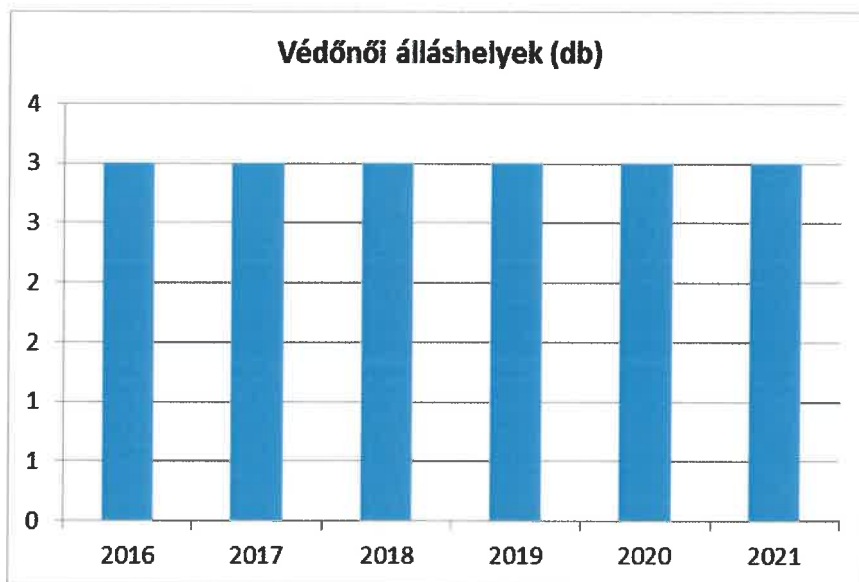
a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

Martonvásáron 3 védőnői körzet található, amelyet 3 védőnő lát el. A védőnők rendszeresen látogatják a veszélyeztetett kismamákat, segítik őket felkészülni a gyermek érkezésére, tanácsokkal látják el a gyermekvállalás felelősségével kapcsolatban. Tanácsot adnak az egészséges életmód kialakítását illetően. Felvilágosítják a várandós anyákat arról, hogy a helytelen életmód milyen veszélyeket rejt, és milyen kihatással lehet a magzat fejlődésére. Szükség esetén jelzéssel élnek a Segítő Szolgálat felé, és a családgondozókkal közösen keresnek megoldásokat a veszélyeztetettség megszüntetésére, megelőzésére.

A védőnők az általuk szervezett programokról tájékoztatják a Segítő Szolgálatot, így az intézményt felkereső érintett ügyfelek is tudomást szerezhetnek az előadásokról.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	3	267	89,00
2017	3	269	89,67
2018	3	288	96,00
2019	3	282	94,00
2020	3	281	93,67
2021	3	285	95,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

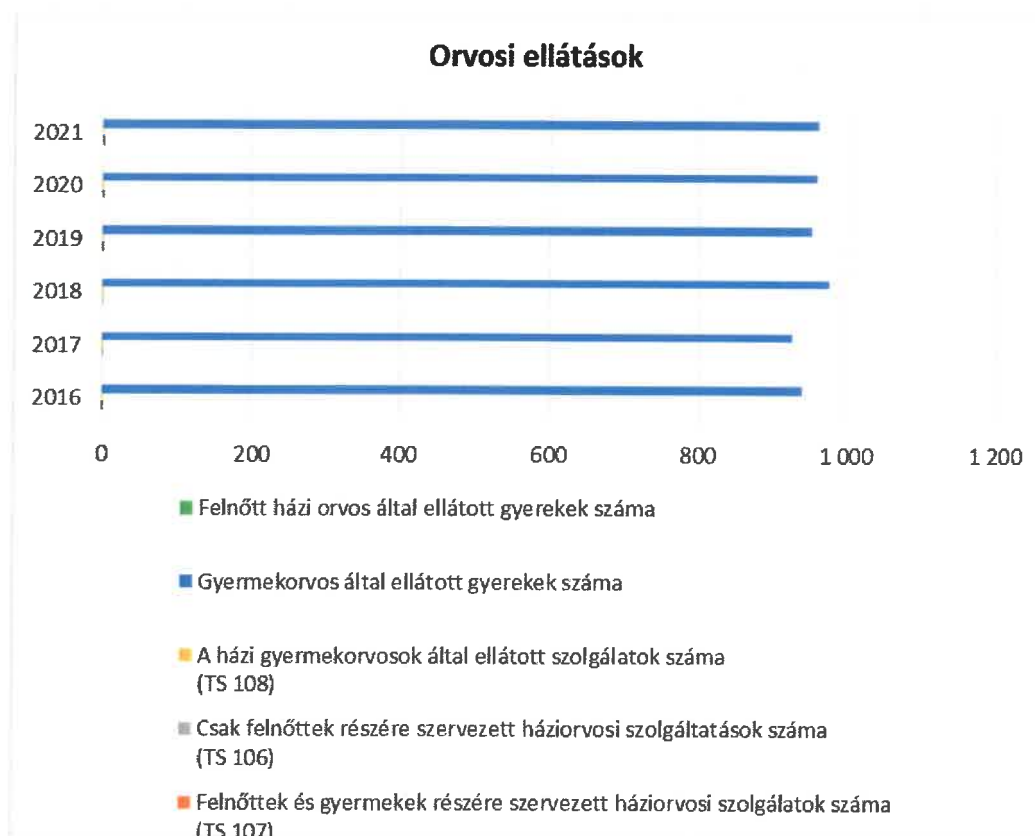

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Martonvásáron egy gyermekorvos biztosítja a gyermek házi orvosi ellátást (betöltetlen praxis nincs). Házi orvosi ügyeleti ellátás Érden biztosított, valamint a gyermek szakorvosi ellátás velencei rendelőintézetekben, továbbá a környező városokban hozzáférhető.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	2	1	939	0
2017	0	2	1	926	0
2018	0	2	1	976	0
2019	0	2	1	951	0
2020	0	2	1	959	0
2021	0	2	1	961	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

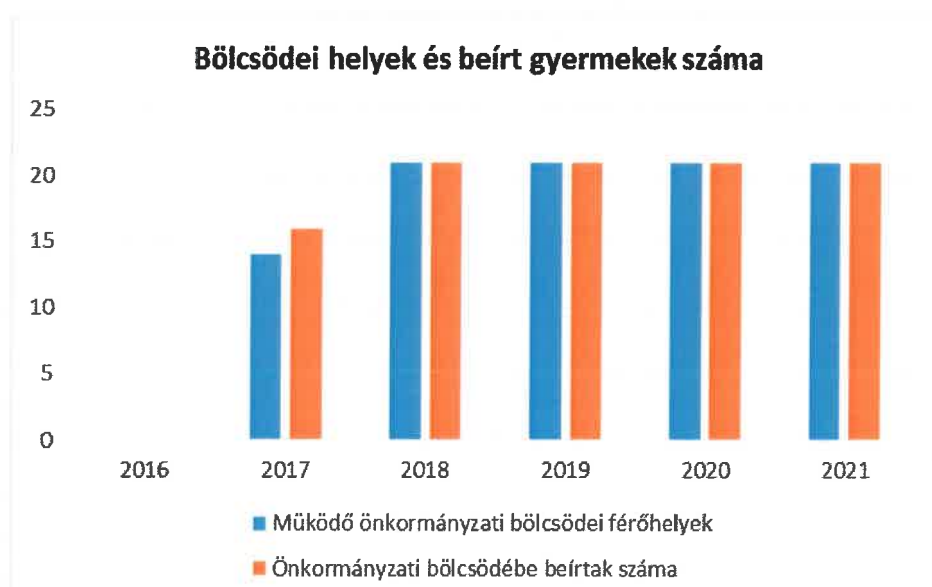
- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok
- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A gyermekjóléti alapellátások formáit és feladatait fentebb már részleteztük, amelynek alapján megállapítható, hogy a megoldandó problémák egyre súlyosabbak, egyszerre több problémával is küszködő családokkal tartják a kapcsolatot, a szakmai tevékenység száma évről-évre folyamatosan emelkedő tendenciát mutat.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Társulás által fenntartott bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	0	0
2017	14	16
2018	21	21
2019	21	21
2020	21	21
2021	21	21

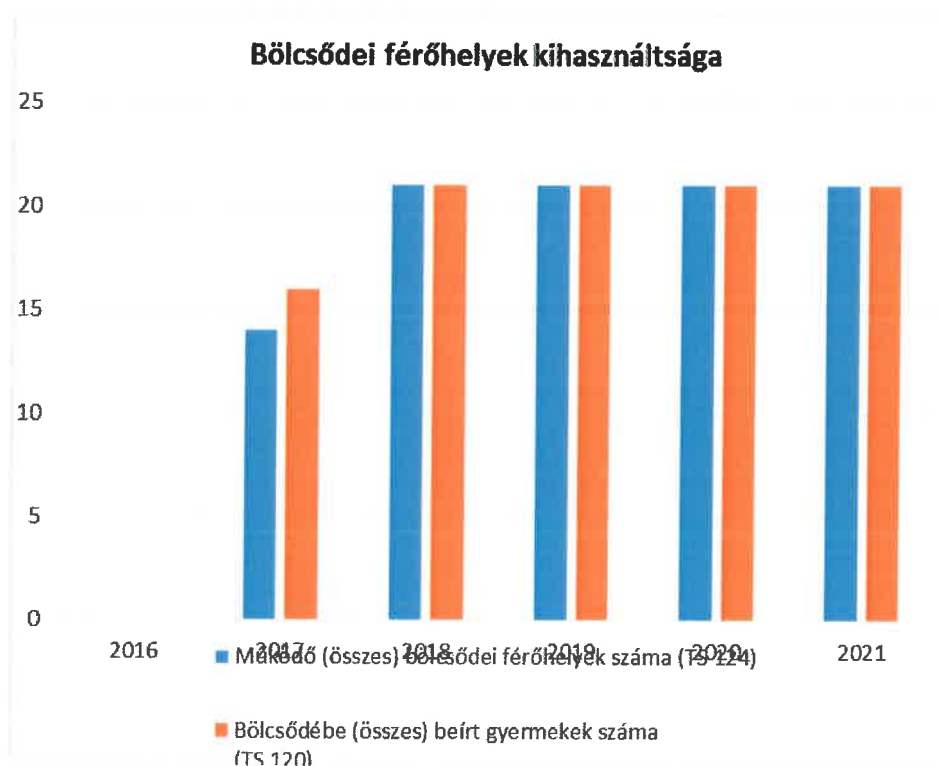
Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	0	0	7	8	0	0	0	0
2017	0	0	14	16	0	0	14	16
2018	0	0	21	21	0	0	21	21
2019	0	0	21	21	0	0	21	21
2020	0	0	21	20	0	0	21	21
2021	0	0	21	21	0	0	21	21

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) gyermekvédelem;

A Segítő Szolgálaton belül a gyermekjóléti szolgáltatás a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében

- a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése,

- a családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájárulás megszervezése,
- a szociális válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása,
- a szabadidős programok szervezése,
- a hivatalos ügyek intézésének segítése.

a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében

- a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben,
- a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése,
- a jelzőrendszer tagjaival, az intézményekkel való együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása,
- észlelő-jelzőrendszer tagjai: nevelési-, oktatási intézmények, háziorvosi szolgálat, védőnői szolgálat, rendőrség, egyházak, civil szervezetek, stb.

a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében

- családgondozás a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozására,
- a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, a gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében,
- az egészségügyi és a szociális ellátás, valamint a hatósági beavatkozás kezdeményezése,
- javaslat készítése a gyermek családjából történő kiemelésre, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására.

a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében

- a családgondozás biztosítása – az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgálatot végző intézménnyel együttműködve - a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és gyermek közötti kapcsolat helyreállításához,
- az utógondozás biztosítása – az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgálatot végző intézménnyel együttműködve - a gyermek családjába történő visszailleszkedéshez.

Emellett 2013. január 1. napja óta Martonvásáron működik a Fejér Vármegyei Kormányhivatal Martonvásári Járási Hivatalának Gyámhivatala a Segítő Szolgálattal szorosan együttműködve.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

A Gyermekjóléti Szolgálat által alkalmazott szakemberek hivatottak a városban élő gyermekek és családjaik krízis helyzeteiben segíteni. A Segítő Szolgálat gyermekjóléti szakmai egységének egyik fontos feladata a kiskorú gyermekek veszélyeztetettségét észlelő és jelzőrendszer koordinációja, ez által a településen élő kiskorú és fiatal korú gyermekekkel kapcsolatba kerülő szakemberrel (védőnő, háziorvos, pedagógus, szociális munkás, pártfogó felügyelő, rendőrség) történő együttműködés.

Az észlelő és jelzőrendszeri tagok számára igyekszünk segítséget és együttműködést nyújtani a jelzőrendszeri megbeszéléseinken túl, a rendszeres személyes találkozások és családlátogatások alkalmával.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Szünidőben rendszeresen szerveznek napközi, nyári táborokat, amelyek többsége térítés ellenében vehető igénybe, esetlegesen pályázati támogatások segítségével.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei);

Martonvásár Város közigazgatási területén a köznevelési-közoktatási intézményekben a gyermekek számára - jogszabályi kötelezettség alapján – mind az intézményi, mind a szünidei gyermekétkeztetés biztosított az igénybevevők számára, továbbá az ingyenes tankönyvellátás is biztosított.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

- k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Hátrányos megkülönböztetésről nem tudunk beszámolni.

- l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

A Segítő Szolgálat Gyermekjóléti Szolgálatának szolgáltatásai, szervező- és gondozó munkája a pozitív diszkriminációt szolgálják, a többi hátránykompenzálást szolgáló juttatásokról a fentiekben részletesen beszámoltunk.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

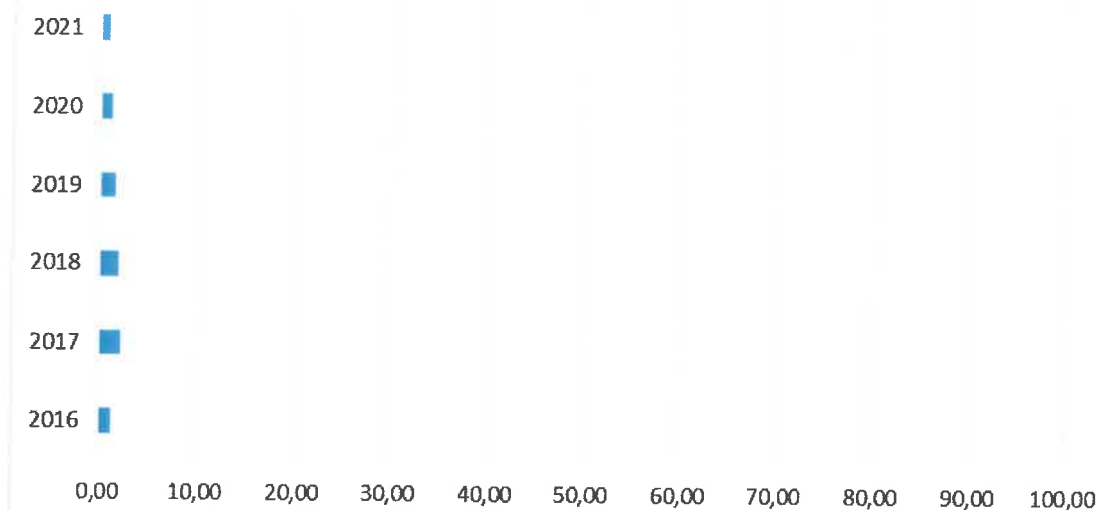
- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

A vonatkozó jogszabályoknak megfelelő módon történik. Az óvodai ellátás az Önkormányzat fenntartásában működik, a köznevelési intézmények fenntartója és működtetője a tankerületi központok lettek 2017. óta.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	259	3	1,16
2017	278	6	2,16
2018	279	5	1,81
2019	279	4	1,44
2020	285	3	1,09
2021	281	2	0,71

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekeken belül

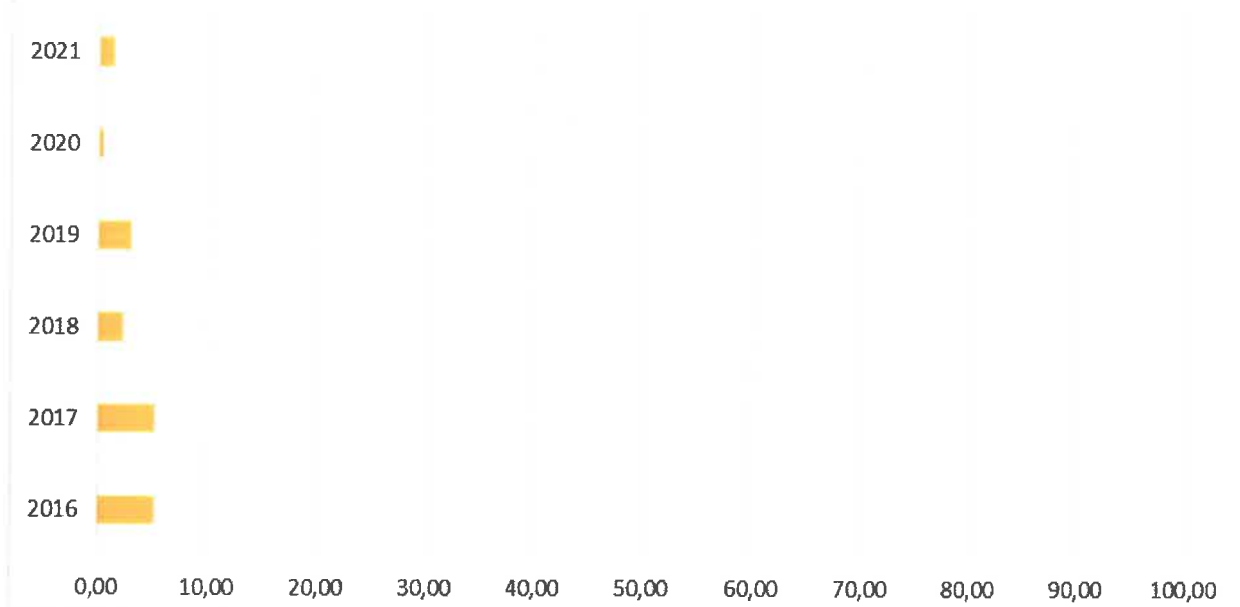

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	518	29	5,16
2017	514	29	5,18
2018	550	13	2,25
2019	575	18	2,95
2020	602	2	0,32
2021	632	8	1,26

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnázium tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	0	0	11	25	0	0
2017	0	0	8	17	0	0
2018	0	0	8	18	0	0
2019	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH, Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2017	31	0
2018	18	0
2019	16	0
2020	12	0
2021	12	0
2022	11	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

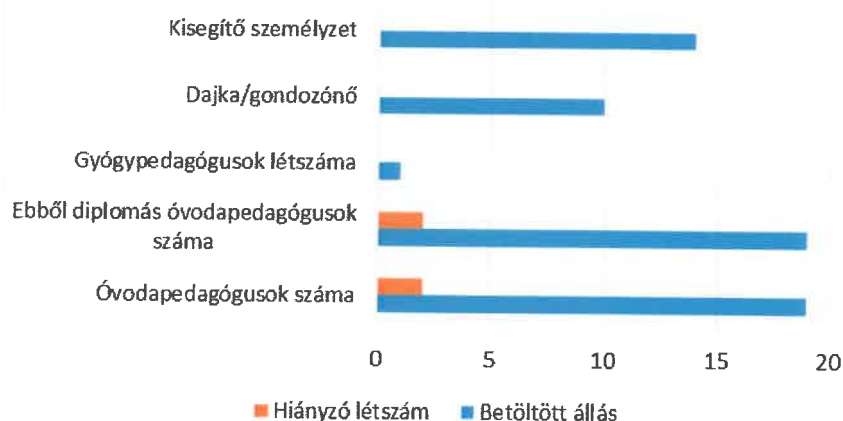
A logopédiai ellátás és nevelési tanácsadás pedagógiai szakszolgálatokon keresztül biztosított.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	1	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	5	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	265	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	10	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	06.30	17.00
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	31	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	19	2
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	19	2
Gyógypedagógusok létszáma	1	0
Dajka/gondozónő	10	0
Kisegítő személyzet	14	0

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

Óvodai dolgozók - betöltött állások és hiányzó létszám

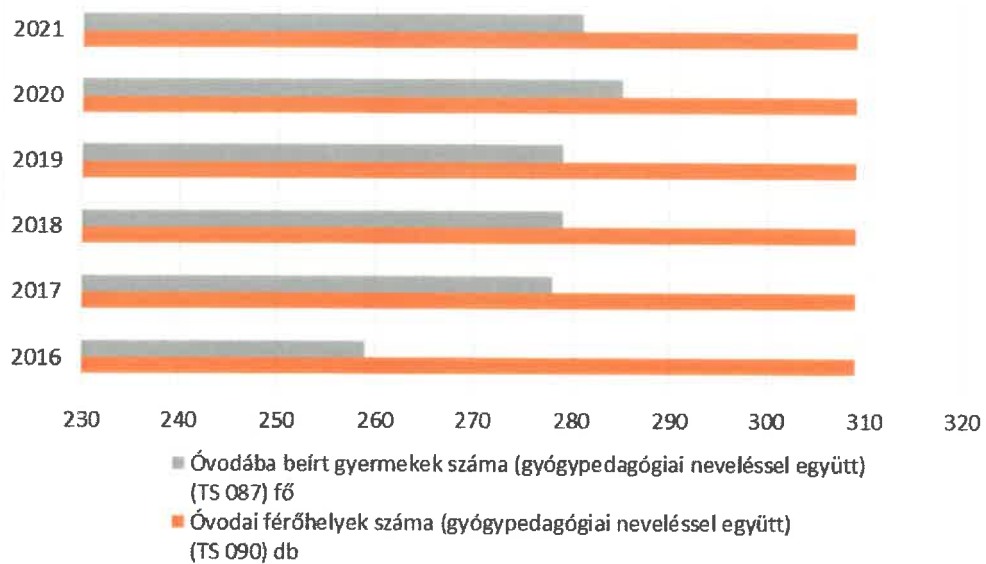

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

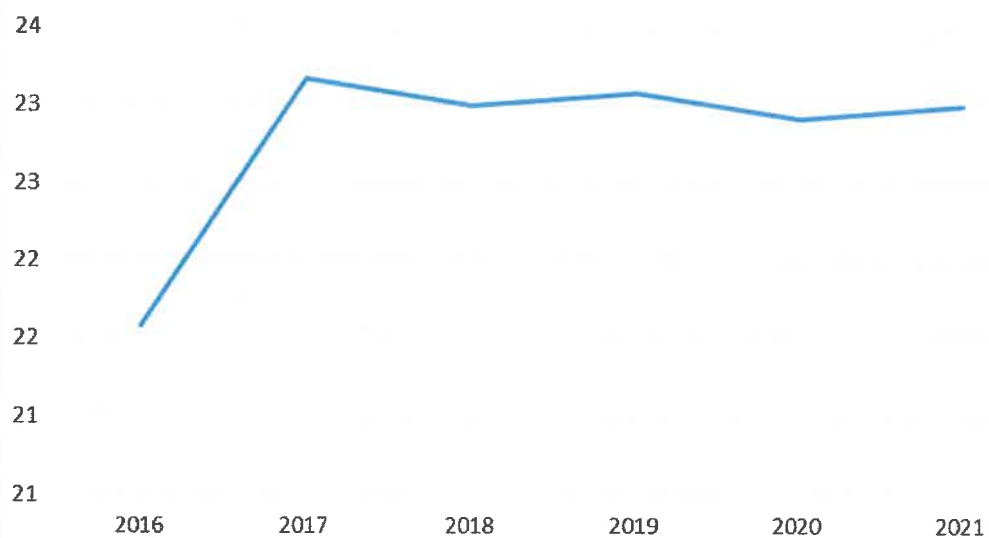
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	206	12	309	2	259	0	0	22
2017	214	12	309	2	278	0	0	23
2018	200	12	309	2	279	0	0	23
2019	203	12	309	2	279	0	0	23
2020	212	12	309	2	285	0	0	23
2021	222	12	309	2	281	0	0	23

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Óvodai férőhelyek

Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek						
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)	
	db	db	db	fő	%	
2016	6	30	2	18,73	19,57	
2017	9	33	2	16,97	13,21	
2018	8	32	2	18,09	23,66	
2019	9	35	2	17,46	26,51	
2020	9	36	2	17,44	27,87	
2021	9	36	2	17,89	27,95	

Forrás: TeIR, KSH Tstar

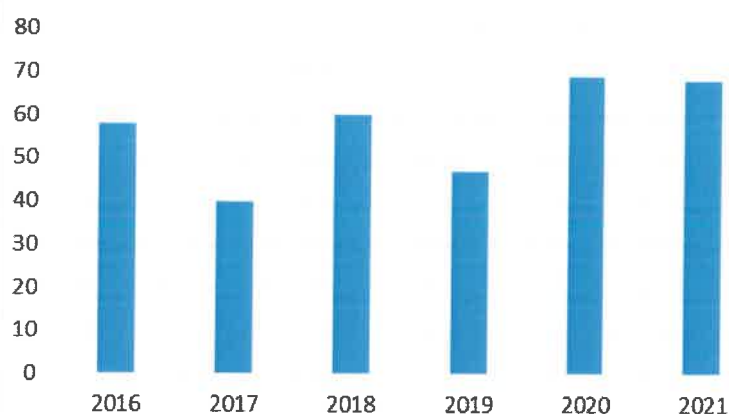

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2016	58
2017	40
2018	60
2019	47
2020	69
2021	68

Forrás: TeIR, KSH Tstar

8. évfolyamot sikeresen elvégzett tanulók száma

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Martonvásáron egy általános iskola működik.

Az oktatás, képzés területén hátrányos megkülönböztetésről és jogellenes elkülönítésről nem érkeztek jelzések, a szakemberek igyekeznek jól kezelni és kompenzálni a felmerülő problémákat. Tudomásunk szerint az intézmények között és azokon belül sincsenek szegregációs jelenségek.

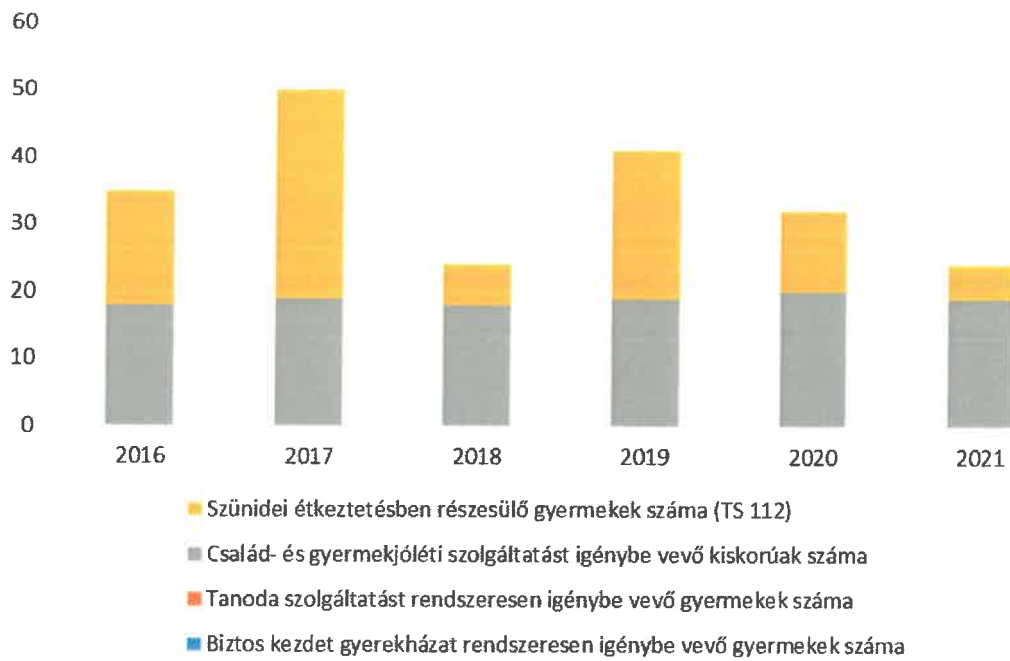
- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;
- e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások

Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	0	0	18	17
2017	0	0	19	31
2018	0	0	18	6
2019	0	0	19	22
2020	0	0	20	12
2021	0	0	19	5

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
SNI-s gyermekek emelkedő száma	pedagógia szakszolgálat, nevelési intézményben pszichológus, szocializáció, pályázatok, <u>egészségtudatosság</u> növelése
gyermekek napközbeni elhelyezése	nevelési, oktatási intézmények kapacitásának bővítése
szocializáció	oktatási intézmények bevonása
A szociális területen dolgozók szupervízióját havonta biztosítani kellene a kiegészi szindróma (burnout) kivédése érdekében (burnout: tünetegyüttes, amely hosszútávú fokozott érzelmi megterhelés, kedvezőtlen stresszhatások következtében létrejövő fizikai-érzelmi-mentális kimerülés).	Saját humán erőforrás bevonásával történő megvalósítás feltételének vizsgálata.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

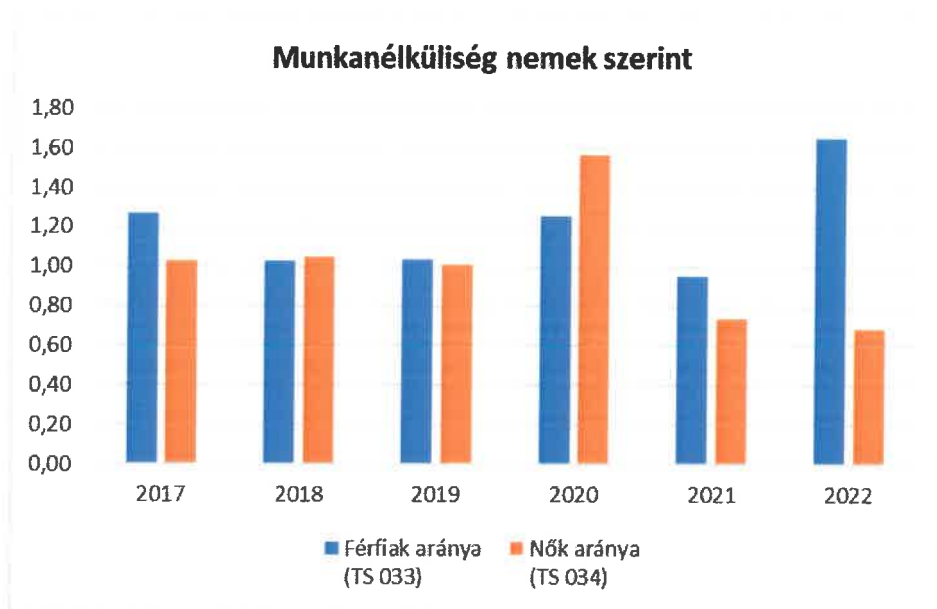
5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nők munkaerőpiaci esélyegyenlőségét tekintve a hagyományos nemi szerepeket érintő felfogás következtében a gyermekvállalás, gyermeknevelés a nők életpályáját kedvezőtlenül befolyásolja, szűkíti térbeni és időbeni mozgásterüket, mivel hazánkban jelenleg még elsősorban a nők vállalnak nagyobb részt a családi és háztartási teendők ellátásában. E felfogás általánossága folytán a munkáltatók esetenként a férfiakénál korlátozottabb rendelkezésre állásukkal számolnak, olykor toborzásnál, az előmenetelben is utóbbiakat részesítik előnyben.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2017	1,27	1,03	1,15%
2018	1,03	1,05	1,04%
2019	1,04	1,01	1,03%
2020	1,26	1,57	1,42%
2021	0,95	0,74	0,85%
2022	1,65	0,69	1,17%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nők családi és munkaerő-piaci szerepvállalásának összeegyeztetési nehézségeit jól szemléltetik a táblázat adatai is. A munkanélküliséget tekintve a legtöbb esetben a nők száma alacsonyabb, mint az ugyanabban az időben és kategóriában nyilvántartott férfiaké, de 2020-ban a számuk meghaladja a férfiakét. A 2012. évtől az álláskeresők aránya csökkent, bár ezt a folyamatot a nem csak a munkanélküliek számának tényleges csökkenése, hanem a jogi szabályozás változása is eredményezte.

Tapasztalataink szerint a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit.

Tapasztalataink szerint a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények miatt,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya miatt,
- a gyesen levő, ill. kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés után.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása, képzési lehetőségeire különös figyelmet és támogatást kell fordítani. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíj jogosultsághoz szükséges munkaidőt.

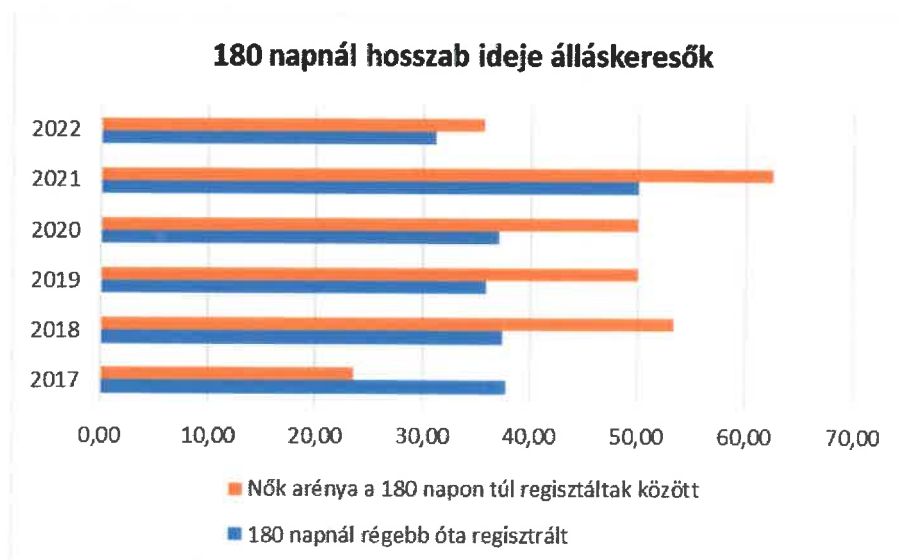
A településen a közszférában – közoktatás, közigazgatás, közművelődés, szociális és egészségügyi ellátás, szolgáltatások – lényegesen magasabb a nők aránya, mint a férfiaké.

A foglalkoztatott, az inaktív és a munkanélküli női népesség főbb demográfiai adatai nem állnak teljes körűen a rendelkezésre (gyermekszám, képzettség, családi állapot, demográfiai adatok).

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	37,78	23,53
2018	37,5	53,33
2019	35,9	50
2020	37,04	50
2021	50	62,5
2022	31,11	35,71

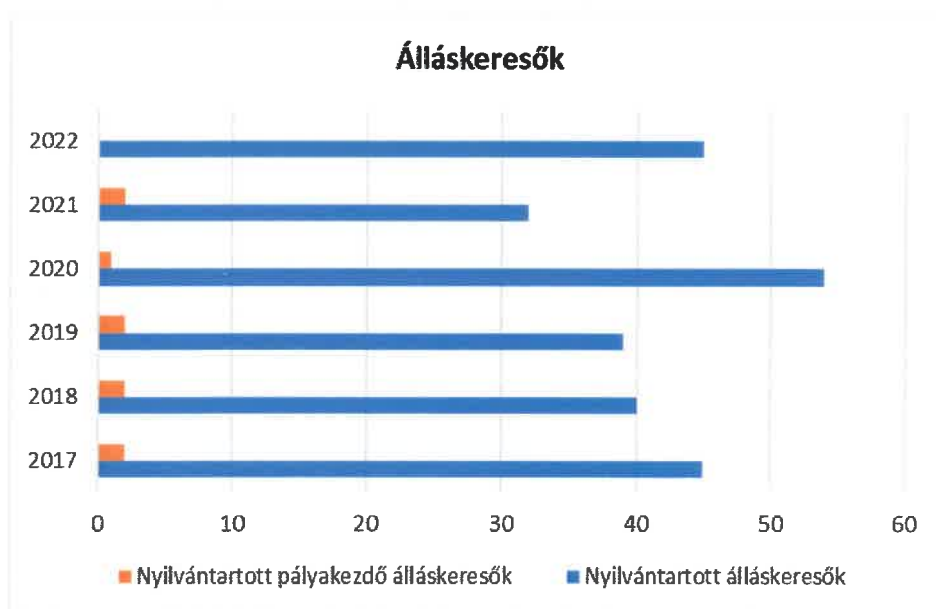
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma
(a 3.2.6. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2017	45	2
2018	40	2
2019	39	2
2020	54	1
2021	32	2
2022	45	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Nem áll rendelkezésre pontos adat.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Mint az ország más területein is tapasztalható, Martonvásáron is nagyon nehéz elhelyezkedni azoknak a nőknek, akik alacsony iskolai végzettséggel rendelkeznek.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Az ötven év feletti nők mindenképpen hátrányos helyzetben vannak a foglalkoztatás terén. Egyidejűleg az is igaz, hogy - függetlenül attól, milyen korú - számos esetben, ugyanolyan munkakörben alkalmazott nők kevesebb bérért dolgoznak. Az országban jellemző a nők bérezésére, hogy alacsonyabb, mint az ugyanolyan munkát végző férfiaké. Ezt azonban nem lehet (nem is helyben kell) megoldani csak országos intézkedésekkel.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

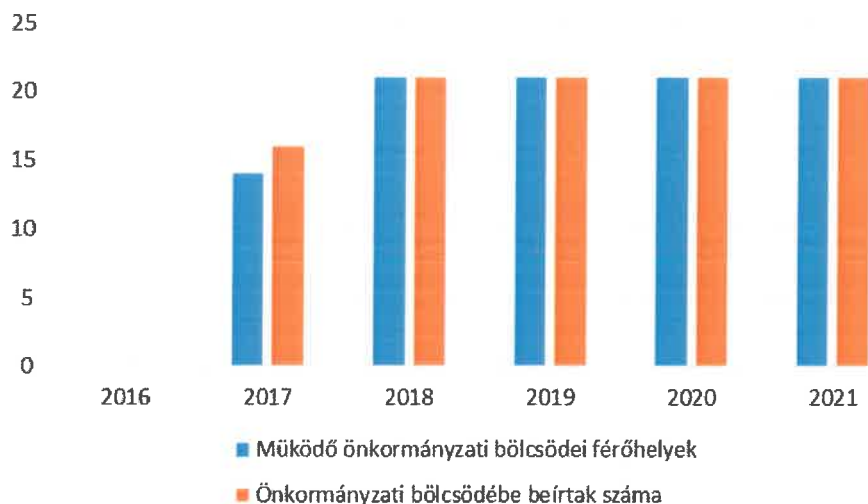
Jelen információink szerint rugalmas munkaidőt nem tudnak sehol biztosítani a gyermeket nevelő nők számára. A gyermekellátási intézmények azonban elegendő férőhellyel rendelkeznek, mivel pályázaton elnyert összegnek köszönhetően a Brunszvik Teréz Óvoda épülete is bővítésre került, két új csoport elhelyezésére nyílt lehetőség. Családbarát munkahelyi megoldások terén nincs információnk. Ezen kívül családi napközit, majd 2017-től 21 férőhelyes családi bölcsődét vehetnek igénybe a szülők gyermekük elhelyezésére. Az ellátás a Társulás fenntartásában működik költségtérítéssel formában, de nem csak egész napos felügyelet vehető igénybe, hanem 4 órás, igény szerinti ellátást is biztosít az intézmény.

Helyben kevés a munkalehetőség, különösen az alacsonyabb végzettségűek számára. A csak utazással elérhető, akár több műszakban működtetett cégek időbeosztása egyáltalán nem alkalmazkodik a családok igényeihez. A gyermekeket többnyire nem tudják senkinél elhelyezni, csak igen magas összegekért, de ezt nem tudják megfizetni. Ezen a helyzeten próbál segíteni a Segítő Szolgálat által működtetett családi bölcsőde.

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	0	0
2017	14	16
2018	21	21
2019	21	21
2020	21	21
2021	21	21

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

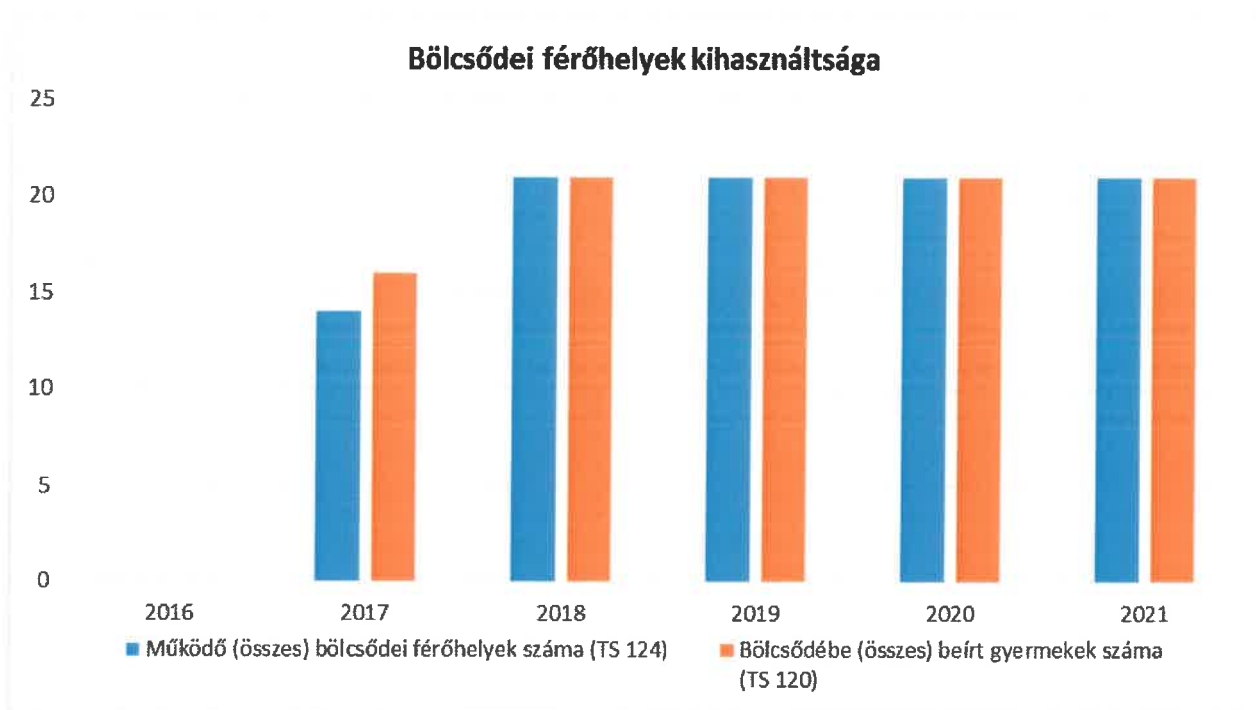
Bölcsödei helyek és beírt gyermekek száma

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból

Év	Működő munkahelyi bölcsödei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsödei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsödei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsödei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	14	16	0	0	14	16
2018	0	0	21	21	0	0	21	21
2019	0	0	21	21	0	0	21	21
2020	0	0	21	21	0	0	21	19
2021	0	0	21	21	0	0	21	21

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya és gyermekgondozás feladatát az egészségügy, a védőnők, illetve a Segítő Szolgálat látja el. A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A nőket érő, illetve a családon belüli erőszak ritkán kerül felszínre, mert az érintettek nem merik/akarják bevallani. Ezen a területen óriási a látencia, ezért nincs helyzetelemzéshez alkalmas releváns adat.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

A martonvásári lakcímmel rendelkezők számára elérhető és igénybe vehető családok átmeneti otthona Dunaújvárosban és Csákváron található.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A helyi közéletben a nők igen aktív szerepet vállalnak. Ott vannak minden civil szervezetben (fentebb már részletesen taglaltuk ezek formáit), a segítő munkák nagy részét nők vállalják. Számítani lehet rájuk a politikai és civil életben, az önkéntességben, valamint a társadalmi munkavégzés területén is.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Országos és helyi szinten is egyre több a válás: a jelenlegi statisztikai adatokból az vehető ki, hogy minden második házasság válással végződik, amiből kifolyólag nagyon sok a csonka család. Elsősorban a nők nevelik tovább egyedül a gyermekeket, egyre nehezebb körülmények között.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
munkanélküliség	álláshelyek növelése, részmunkaidős állások
gyermekek napközbeni elhelyezése	részmunkaidős állások
Nincsenek krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (nincs családok átmeneti otthona és anyaoththon a településen).	Családok átmeneti otthona és anyaoththon által biztosított szolgáltatás elérhetővé tétele

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Mindez azonban egyúttal az idős ember egyfajta bezártságát is eredményezheti. A pszichés állapotra vonatkozó kérdésekre adott válaszok alapján a magány, az egyedüllét érzése sokkal jellemzőbb probléma, mint az, hogy nincs kivel megvitatni a világ dolgait. A megkérdezettek közel 90 %-a ismeri a helyben igénybe vehető szociális alapszolgáltatásokat

Az időskorúak jelentős része valamilyen fogyatékkal él, mivel a fogyatékos személyek nagy része nem születésétől fogva sérült, hanem életkora előrehaladásával, betegség vagy baleset következtében vált azzá.

A gondozási folyamatok ellátása során tapasztalható, hogy az ellátottaink körében megnövekedett a daganatos betegségek számának előfordulása, melyek nemcsak a közép és az idős korosztályt érintik, hanem előfordul kisgyermekkorban is. Ezekben az esetekben speciális ápolást, gondozást és mentálhigiénés ellátást biztosítunk, mint a beteg, mint pedig a hozzátartozó számára.

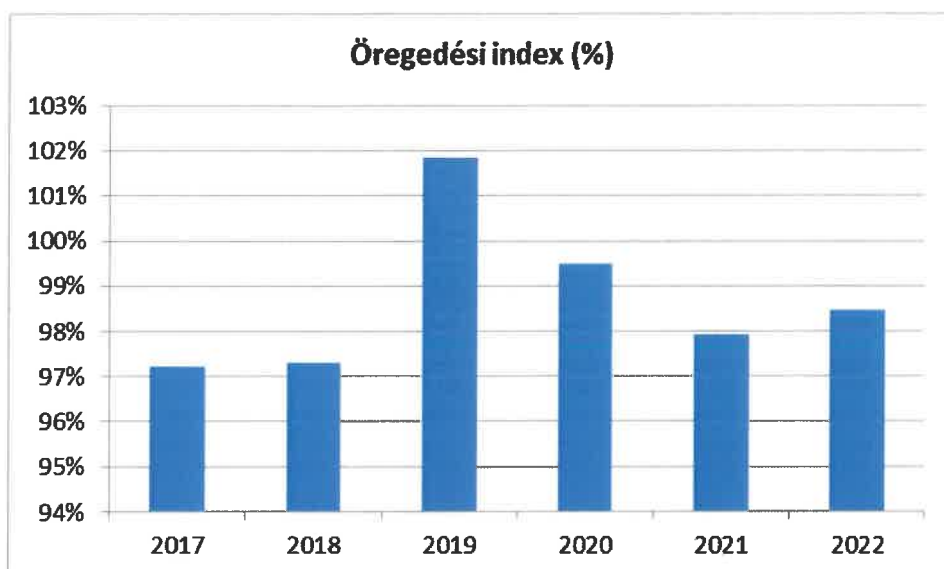
Sok esetben előfordul, hogy a kórházakban nincs lehetőség a daganatos betegség terminális időszakában a beteg fokozott ápolására. Az otthonába visszakerült beteg hozzátartozói gyakran kérik segítségünket a házi segítségnyújtás területéről.

Az ápolás a beteg környezetében teljes körű, a fizikai és mentális gondozást egyaránt jelenti.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	911	937	97,23%
2018	942	968	97,31%
2019	986	968	101,86%
2020	991	996	99,50%
2021	998	1 019	97,94%
2022	1 022	1 038	98,46%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A táblázat adatai alapján láthatóan emelkedik a 65 év feletti népesség létszáma és aránya és ez a folyamat a következő években-évtizedben mennyiségi kereslet növekedésként jelentkezik az idősellátásban.

Martonvásáron az időskorúak szociális ellátásáról a Segítő Szolgálat a házi segítségnyújtás biztosításával gondoskodik. Házi segítségnyújtás keretében a szociális gondozó a lakásukon nyújt - szükség szerint segítséget - azoknak az öregségi nyugdíjkorhatár feletti vagy önmaguk ellátására részben képes személyeknek, akik az életvitelükhöz, személyi és környezeti tisztaságuk biztosításához, társas kapcsolataik ápolásához, kulturális igényeik kielégítéséhez, valamint érdekeik védelméhez ezt igénylik, ill. arra rászorulnak.

2017 januárja óta a házi segítségnyújtás keretében az ellátás két szinttűvé vált, szociális segítséget vagy személyi gondozást kell nyújtani.

Szociális segítség keretében biztosított ellátások:

- a lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködést,
- a háztartási tevékenységben való közreműködést,
- a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában történő segítségnyújtást,
- azükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítségét.

Személyi gondozás keretében biztosított ellátások kategóriájába tartoznak:

- az emelt szintű, szakképzettséget igénylő ápolási, gondozási feladatok. A házi segítségnyújtás keretében személyi gondozásban részesülő személyre vonatkozóan egyéni gondozási tervet kell készíteni.
- az ellátást igénybe vevővel a segítő kapcsolat kialakítását és fenntartását,
- gondozási és ápolási feladatok elvégzése,
- családdal, ismerősökkel való kapcsolattartás segítése,
- az egészség megőrzésére irányuló aktív szabadidős tevékenységben való közreműködés,
- ügyintézés az ellátott érdekeinek védelmében.

Jellemző, hogy egyre több a mentális gondozásra szorulóak száma, a gondozók különös figyelemmel kísérik az ellátottak lelki egészségi állapotát. Körültekintően szem előtt tartják az ellátottak mindennapi életvitelét. Egyre inkább jellemző az elmagányosodás, ennek elkerülése érdekében a gondozók segítséget nyújtanak napi beszélgetésekkel, sétákkal (akár az ellátott udvarában, utcájában is).

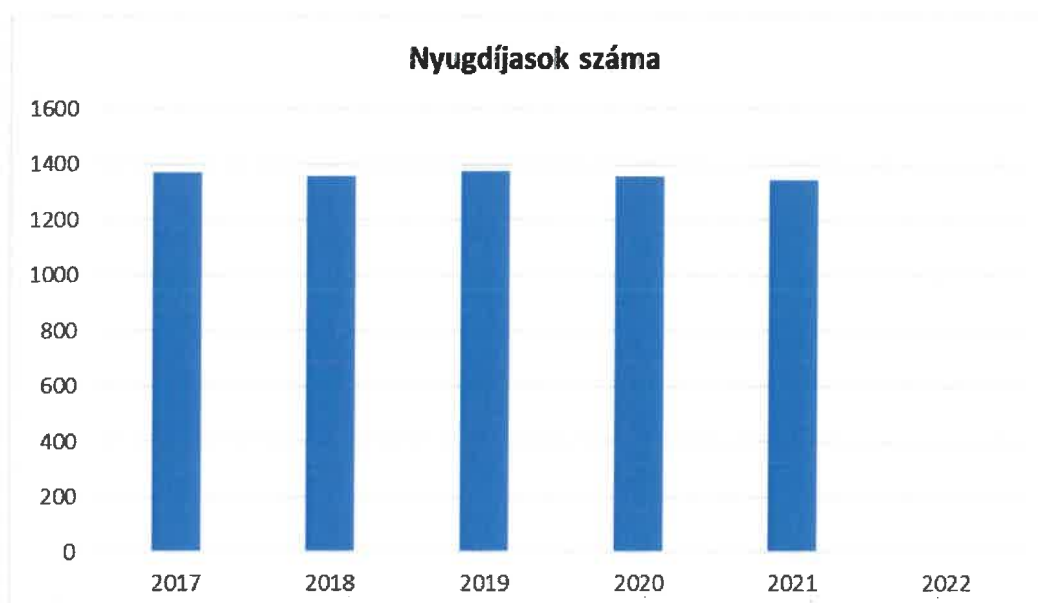
Növekedett a hivatalos ügyek intézésének száma is, mint segélyek kérése, szemétszállítással, csatornával kapcsolatos ügyek intézése. Fokozott figyelmet kell fordítani az idősek biztonságára is, hiszen megszorodott a „házasok” során elkövetett bűncselekmények száma, főleg az időskorúak körében, kihasználva a jóhiszeműségüket. Új jelenségként figyelhető meg a nappali ellátásban, hogy egyre több, időskori demenciában szenvedő beteg ellátására van igény.

Az időskorúak számára tartós bentlakásos és átmeneti elhelyezést a Harmónia Gondoskodás Idősek otthona nyújtja. Az idősek nappali ellátása fontos területe az idősebb generáció közösségi életének. Enyhíti az egyedüllét és a magány érzését, segítséget nyújt a társas kapcsolatok ápolásában, a tartalmas időtöltésben, hozzájárul a napi életritmus megtartásához.

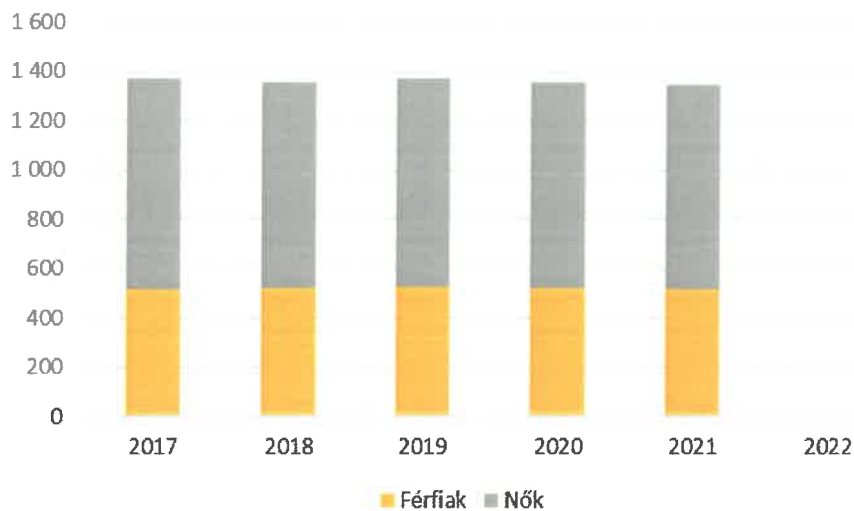
A szociális étkeztetés szolgáltatás Martonvásár Város közigazgatási területén biztosított azok számára, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük, vagy hajléktalanságuk miatt. Az Önkormányzat az alapszolgáltatás – így a szociális étkeztetés – megszervezésével nyújt segítséget a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségügyi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémák megoldásában. Az étkeztetés keretében napi egyszeri meleg étel biztosított.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	515	856	1371
2018	519	840	1359
2019	525	850	1375
2020	522	834	1356
2021	515	830	1345
2022	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Nyugdíjasok nemek szerinti megoszlása

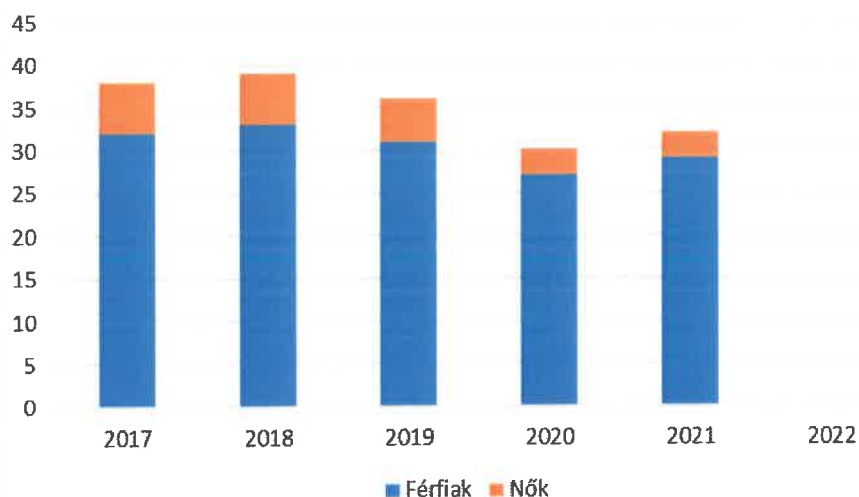

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

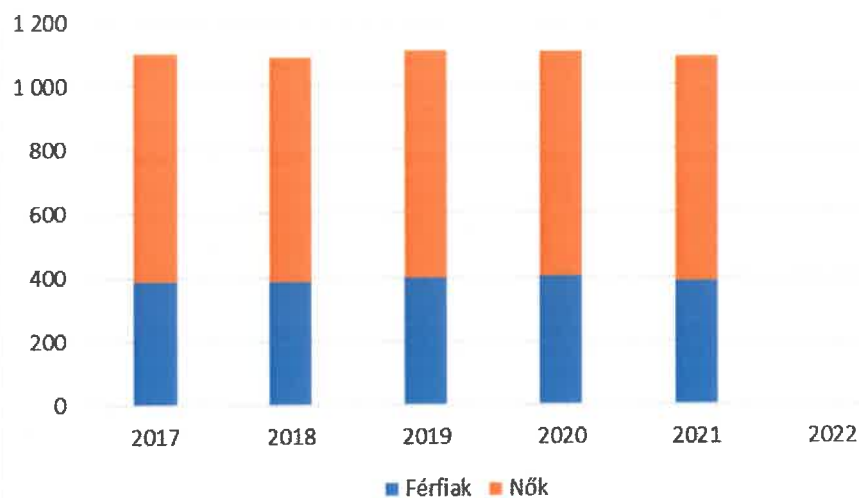
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2017	32	6	388	711	1	25	0
2018	33	6	386	701	1	21	0
2019	31	5	397	710	2	20	0
2020	27	3	401	704	1	17	0
2021	29	3	388	701	0	19	0
2022	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

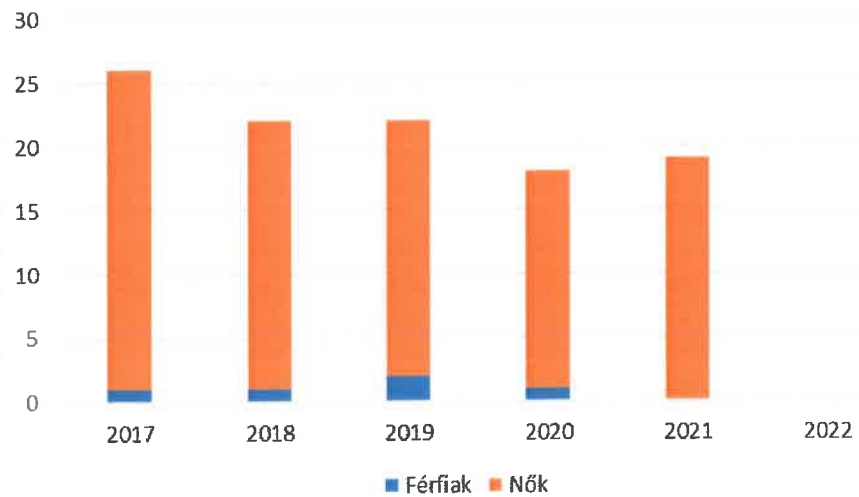
Életkoron alapuló ellátás nemek szerint

Öregségi nyugdíjban részesülők nemek szerint

Özvegési nyugdíjban részesülők nemek szerint

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

Az időskorúak foglalkoztatásával kapcsolatosan meg kell említenünk azt a tényt, hogy a fiatalabb generációk jelentős része sem talál helyben munkát. Az időskorúak foglalkoztatottságáról nincsenek adatok.

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	45	40	39	54	32	45
41-45 év (TS 042)	Fő	3	5	3	7	1	6
	%	6,67%	12,50%	7,69%	12,96%	3,13%	13,33%
46-50 év (TS 043)	Fő	4	3	4	6	8	8
	%	8,89%	7,50%	10,26%	11,11%	25,00%	17,78%
51-55 év (TS 044)	Fő	6	2	3	6	2	4
	%	13,33%	5,00%	7,69%	11,11%	6,25%	8,89%
56-60 év (TS 045)	Fő	4	3	6	3	2	3
	%	8,89%	7,50%	15,38%	5,56%	6,25%	6,67%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	10	7	9	10	9	13
	%	22,22%	17,50%	23,08%	18,52%	28,13%	28,89%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny idősor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Nem rendelkezünk adatokkal.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

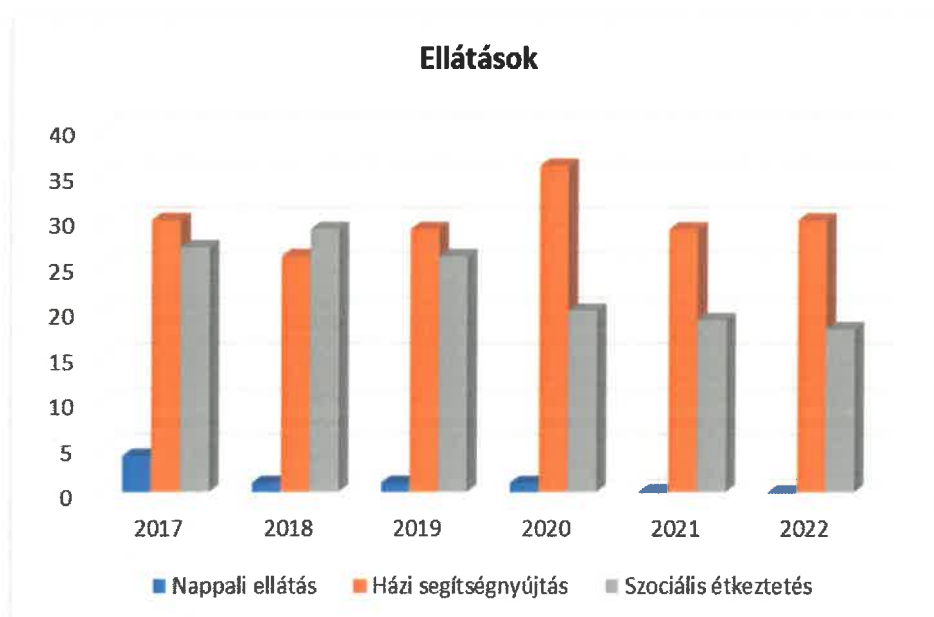
a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

A fentiekben részletesen leírtuk a város idősek részére fenntartott egészségügyi és szociális szolgáltatásait, amelyekhez az idősek hozzáférhetnek.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2017	911	4	30	27
2018	942	1	26	29
2019	986	1	29	26
2020	991	1	36	20
2021	998	0	29	19
2022	1 022	0	30	18

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Kulturális és közművelődési szolgáltatások esetén a nyugdíjas kort elért személyek kedvezményben részesülnek.

c) idősök informatikai jártassága;

A korábbiakban az Önkormányzata a TÁMOP 3.2.4 pályázat keretén belül 60 fő informatikai képzésére nyert el összeget, amely képzésben preferáltak a 40 év felettiak. Egyéb információ az idősök informatikai jártasságáról nem áll rendelkezésre.

d) a generációk közötti programok.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A településen nincs kimondottan külön program az idősek számára, de a városban szervezett rendezvények előadások szervezése során a szervezők törekszenek arra, hogy az idősek megtalálják a saját érdeklődésüknek megfelelő szórakozási és kikapcsolódási lehetőséget. A település minden programján aktívan részt vehetnek (és vesznek is).

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
ellátatlanság	napközi ellátásba való bevonás
fizikai és mentális leépülés	ápolói, gondozói hálózat kiszélesítése
krónikus betegek száma nő	ápolói, gondozói hálózat kiszélesítése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Martonvásár Város területén a Segítő Szolgálat a támogató szolgáltatás szakellátással nyújt segítséget a településen élő fogyatékos személyek számára. A támogató szolgálat célját és feladatait részletesen rögzíti a többször módosított Szocvtv. A Segítő Szolgálat a fogyatékos személyek önálló életvitelének megkönnyítése érdekében működik, alapfeladatai között szerepel az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása.

Feladata:

- az alapvető szükségletek kielégítését segítő közszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása,
- információnyújtás, ügyintézés, tanácsadás, tanácsadást követően a társadalmi beilleszkedést segítő szolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása,
- jelnyelvi tolmácsszolgálat elérhetőségének biztosítása,
- segítségnyújtás a fogyatékos személyek kapcsolatképességének javításához, családi kapcsolatainak elősegítéséhez speciális önszolgáltató csoportokban való részvételükhöz,
- az egyes szociális alapellátási részfeladatok biztosítása a fogyatékkal élő személyek speciális szükségleteihez igazodóan,
- segítségnyújtás a fogyatékos emberek társadalmi integrációjának megvalósulásához, valamint a családi, közösségi, kulturális, szabadidős kapcsolatokban való egyenrangú részvételhez szükséges feltételek biztosítása,
- a fogyatékos személy munkavégzését, munkavállalását segítő szolgáltatások elérhetőségének, igénybevitelének elősegítése.

Az ellátottak köre:

- siketek és nagyothallók: akiknek hallásvesztése olyan mértékű, hogy hallás útján történő megértésére segédeszközzel sem képesek és halláskárosodásuk mellett a hangzóbeszéd érthető értése elmarad. (hallási fogyatékos)
- vakok és gyengén látók: akiknek segédeszközzel vagy műtéti úton nem korrigálható módon látóképessége teljesen hiányzik, vagy alig látóként minimális látásmaradvánnyal rendelkezik és ezért kizárólag tapintó-halló életmód folytatására képes (látási fogyatékos)
- értelmi fogyatékosok: akiknek értelmi akadályozottsága genetikai, illetőleg magzati károsodás vagy szülési trauma következtében, továbbá tizennegyedik életévét megelőzően bekövetkező súlyos betegség miatt középsúlyos vagy annál nagyobb mértékű
- mozgásszervi fogyatékosok: akiknél a mozgásrendszer károsodása, illetőleg funkciózavara miatt helyváltoztatása a külön jogszabályban meghatározott segédeszköz állandó és szükségesszerű használatát igényli, vagy külön jogszabály szerinti mozgásszervi betegsége miatt állapota segédeszközzel eredménytelen nem befolyásolható.

- autisták: IQ értékétől függetlenül autistáknak kell tekinteni azt a személyt, aki a fejlődés átható (pervazív) zavarában szenved, és az autonómia állapota súlyos vagy középsúlyos
- halmozottan fogyatékos: az a személy, akinek a felsorolt fogyatékoságok közül legalább két fogyatékosága van.

Személyi segítség

A személyes gondoskodásnyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000.(I.7) SZCSM rendelet két alapfeladat ellátásának kötelezettségét írja elő a támogató szolgálatok részére. Ezek:

- személyi segítség
- szállító szolgálat

A személyi segítő szolgálat feladata az önrendelkező független élet elveinek alapján – a fogyatékos ember autonómiájának fenntartásával – a fogyatékos ember függetlenné, önállóvá válásának elősegítése, a közösségi életben való részvételének előmozdítása.

Az önálló életvitel elvein alapuló szolgáltatás elsődleges feladata, hogy a fogyatékos ember olyan segítségben részesülhessen, ami hozzásegíti a fogyatékoságból eredő hátrányok csökkentéséhez, kiegyenlítéséhez, alapvető jogainak biztosításához, az esélyegyenlőség megteremtéséhez. Olyan körülményeket kell létrehozni, amelyben a fogyatékos emberek képesek lesznek teljesebb életre és a fogyatékoságukból fakadó terheik csökkenthetőek. A fogyatékos személyekkel kapcsolatos magatartás, tevékenység során úgy kell eljárni, hogy az a fogyatékos állapot rosszabbodását megelőzze, illetőleg annak következményeit enyhítse.

A személyi segítő szolgáltatás nem fogyatékkal élő ember helyett elvégzett tevékenységet jelenti, hanem a fogyatékkal élő ember aktív közreműködésével.

Személyi szállítás:

A támogató szolgálat feladatai ellátására szállító szolgálatot is működtet.

Célja: A közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi, szociális, kulturális és egyéb szolgáltatásokhoz való hozzáférés segítése.

Ennek érdekében történik:

- szállítás a közszolgáltatást nyújtó intézményekbe: polgármesteri hivatalba, gyámhivatalba, munkaügyi központba, bíróságra, hatóságokhoz, rendvédelmi szervekhez;
- szállítás az egészségügyi és szociális szolgáltatókhoz: háziorvos, munkaképesség csökkenést véleményező és felülvizsgáló szakorvosi bizottságokhoz, kórházba, gyógytornára, fizioterápiára, nappali ellátást nyújtó intézményekbe, családsegítő és gyermekjóléti szolgálathoz;
- szállítás kulturális és egyéb szolgáltatókhoz: oktatási intézményekbe, múzeumba, könyvtárba, kulturális, sport és szabadidős rendezvényekre, érdekképviselői szervekhez, fodrászhoz, postára, bankba, bevásárlóközpontba, szakboltokba, igény szerint pl. rokon,- barátlátogatás, templomba vitel stb.

A szállítást igénybe vevők köre:

A szolgáltatás azoknak a veleszületett, vagy szerzett fogyatékoságban szenvedő embereknek nyújt segítséget, akik az adott településen élnek, vagy akiknek lakóhelyén nem működik támogató szolgálat és annak igénybevétele életük viteléhez nélkülözhetetlen

A támogató szolgálat folyamatosan gyűjti a fogyatékos személyek, családtagjaik és segítők tájékoztatása érdekében a fogyatékos ügyvel kapcsolatos információkat.

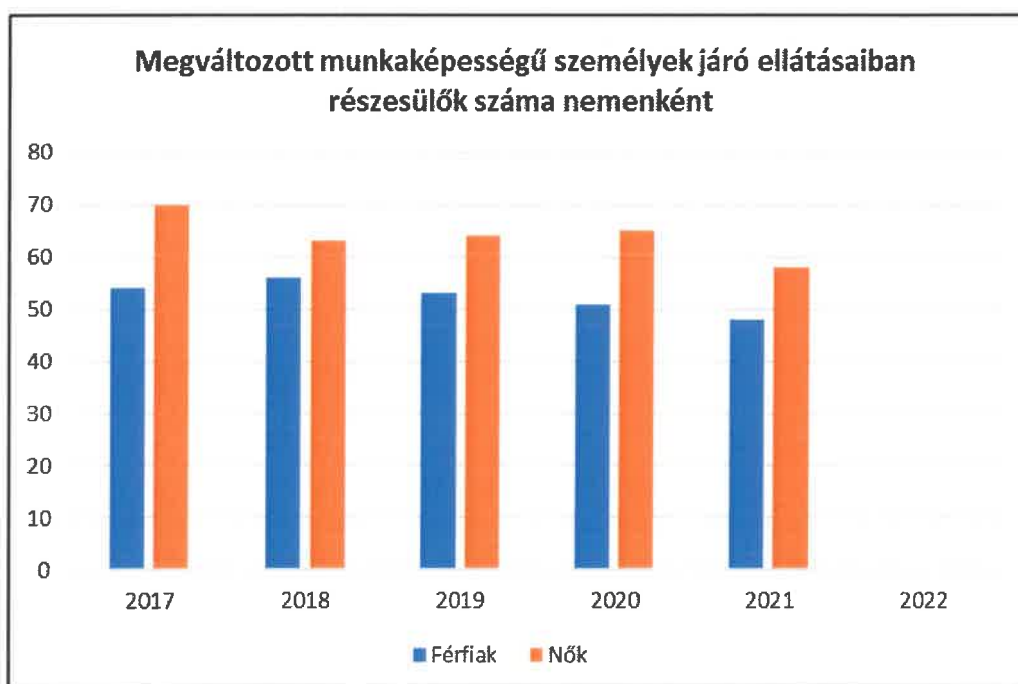
7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A Martonvásáron fogyatékossgal élő emberek jelenleg teljesen ellátottak, a Segítő Szolgálat mindennapos kapcsolatban áll velük a támogató szolgálat munkatársai révén. A település intézményei a jogszabályoknak megfelelően akadálymentesítettek.

A fogyatékossgal élők (különösen a látás- és hallásfogyatékosok) a munkavállalók leghátrányosabb helyzetű csoportját képezik. Kevés példa van arra, hogy fogyatékossgal élő személy tartós foglalkoztatást biztosító munkahelyet találjon a nyílt munkaerő-piacon, de ma már a védett munkahelyek is veszélyben vannak. A foglalkoztatás a rehabilitáció, az egyenlő esélyű hozzáférés, a társadalmi integráció szempontjából kulcsfontosságú terület. Lehetővé teszi a társadalmi kapcsolatok kialakulását, a társadalomba való beilleszkedést. A dolgozó fogyatékos emberek fizetést kapnak, személyi jövedelemadót és társadalombiztosítási járulékot fizetnek, hasznos tagjai a társadalomnak.

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2017	54	70	124
2018	56	63	119
2019	53	64	117
2020	51	65	116
2021	48	58	106
2022	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A Martonvásáron élő fogyatékkal élő személyek számában lényeges változás nem figyelhető meg az elmúlt években. A fogyatékkal élő emberek munkaerő-piaci elhelyezkedésének lehetőségei elsősorban a fogyatékossg ténye, másodsorban a kísérő betegségek jelenléte, harmadsorban az iskolai végzettségük alacsony mivolta miatt igen nehézkes.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;
c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A foglalkoztatás területén - a nőkhöz hasonlóan - elmondható, hogy országos és helyi szinten is tapasztalható megkülönböztetés. A munkáltatók már a hirdetésekben is közzéteszik erre vonatkozó kívánásaikat.

- d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Az önálló életvitelt a fentiekben részletezett személyi segítség igyekszik előre mozdítani a Segítő Szolgálat keretein belül.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A természetben nyújtott szociális ellátásokon belül közgyógyellátásban, a szociális alapszolgáltatások közül házi segítségnyújtásban és támogató szolgálatban részesülnek a fogyatékkal élők.

A térségre jellemző, hogy a munkáltatók kifejezetten annyi fogyatékkal élő személyt foglalkoztatnak, amennyit a törvényi előírás szabályoz: az egészséges és a fogyatékkal élő munkavállalók arányát figyelemmel kísérik, mert ha ez nem teljesül, az államnak ún. "rehabilitációs támogatás"-t kell befizetniük minden hiányzó létszám esetén (jelenleg ez az összeg megközelítően 1millió forint).

Nehezíti a megváltozott munkaképességű személyek munkavállalását a jelenlegi törvényi szabályozás is. A 2007. évi LXXXIV. törvény 4. § (2) a következőt írja elő: „A rehabilitációs járadék összegét ötven százalékkal csökkenteni kell, ha kereső tevékenység folytatása esetén a rehabilitációs járadékban részesülő három egymást követő hónapra vonatkozó keresetének, jövedelmének havi átlaga meghaladja a) a rehabilitációs járadék összegének kétszeresét és b) a mindenkori kötelező legkisebb munkabér összegét.”

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A településen működik a Pápay Ágoston Általános Iskola, Készségfejlesztő Iskola és Kollégium, amely testi és szellemi fogyatékkal élő gyermekeket oktatnak. Mindamelllett, hogy a város a jogszabályoknak

eleget téve közintézményei és közterületei kialakítása során törekszik az akadálymentességre, tekintettel a Pápay Ágoston Általános Iskola, Készségfejlesztő Iskola és Kollégium, a város infrastruktúrájának kialakítása során arra is figyelmet fordít, hogy az iskolában tanuló gyermekek és pedagógusok mindennapi életét megkönnyítse.

Részben vagy teljesen akadálymentesítettek: az Önkormányzat, a háziorvosi és fogorvosi rendelők, a Segítő Szolgálat épülete és az oktatási intézmények maradéktalanul megközelíthető fogyatékkal élők számára is.

a) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Részben megoldott

b) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége csak részlegesen megoldott. Az új utak, járdák kiépítésénél, esetleges felújításnál már elsődleges szempont az, hogy használható legyen mind a fogyatékkal élők és babakocsit használók számára.

c) fogyatékkal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékkal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Kimondottan csak fogyatékkal élők számára nem biztosított helyi szolgáltatás.

d) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Szállítószolgálat:

- a szállítószolgálattal eljuthatnak orvoshoz, hivatalokba
- az otthonba élő fogyatékos emberek életminőségét a személyi segítség pozitív irányba befolyásolja
- információadással a rájuk vonatkozó jogszabályokban való eligazodást segítjük
- ügyintézésnél személyi segítő közreműködését kérhetik munkaerő piacon való nagyobb részvétel lehetősége

7.4. Fogyatékkal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

7.5 A fogyatékkal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
közlekedés	infrastruktúra fejlesztése
Középületek akadálymentesítése és a közszolgáltatásokhoz kapcsolódó egyes webhelyek akadálymentesítése nem megoldott.	Fizikai és informatikai akadálymentesítés

<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások</i>	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);
- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

A korábbiakban részletesen tárgyaltuk.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

A Martonvásári kistérség települései önkormányzati társulási megállapodás keretében látják el a szociális és gyermekjóléti alapellátásokat, amely a kistérségi társulások megszűnésével nem hogy megszűnt, hanem önkormányzati társulássá való átalakulása mellett további taggal bővült. A térség önkormányzatai között nagyon jól funkcionáló partnerség működik.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége
Martonvásáron nincs nemzetiségi Önkormányzat.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A civil szervezetek tevékenységét a fentiekben részleteztük.

- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A martonvásári magánvállalkozókról elmondható, hogy - erejükhez mérten - elsősorban karácsony környékén járulnak hozzá az adományok gyarapításához, vagy amennyiben céllal kérnek segítséget jótékonyági rendezvényekhez is hozzájárulnak.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A HEP elkészítése alkalmával szorosan együttműködött minden érintett partner. Hozzáférést biztosítottak azokhoz a szükséges dokumentumokhoz, amelyek elengedhetetlenül szükségesek voltak a jelen terv elkészítéséhez. Információt szolgáltattak: személyesen, telefonon, illetve e-mail-en keresztül történt egyeztetések során pontosítottuk a felmerült és még tisztázatlan kérdéseket.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgálta, hogy 2023. október 12-én megtartottuk az első HEP Fórumot, melyen elhangzottak a jelen HEP Intézkedési Tervének elkészítéséhez alapul szolgáltak.
- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

Az Ebktv. határozza meg az önkormányzatok esélyegyenlőségi programra vonatkozó jogszabályi előírásait. Az Ebktv. 31. § (1)-(3) bekezdése szerint a község, a város és a főváros kerületeinek Önkormányzata (a továbbiakban: települési Önkormányzat) ötévente öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogad el.

A helyi esélyegyenlőségi programban helyzetelemzést kell készíteni a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok - különös tekintettel a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és idősek csoportjára - oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről, illetve a helyzetelemzésen alapuló intézkedési tervben meg kell határozni a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A helyzetelemzés és az intézkedési terv elfogadása során figyelembe kell venni a települési kisebbségi önkormányzatok véleményét.

A helyi esélyegyenlőségi programot a társadalmi felzárkózásért felelős miniszter által meghatározott részletes szabályok alapján kell elkészíteni. A programalkotás során gondoskodni kell a helyi esélyegyenlőségi program és a települési Önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a közoktatási esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia szegregációellenes célkitűzéseinek összhangjáról.

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítése során kiemelt figyelmet kell fordítani

- a) az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre,
- b) az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, illetve az azzal szembeni fellépésre, továbbá az egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,
- c) a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,
- d) olyan intézkedésekre, amelyek csökkentik a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányait, illetve javítják foglalkoztatási esélyeiket.

Az önkormányzatok és intézmények fejlesztését szolgáló további uniós pályázatokhoz a települési esélyegyenlőségi program törvény szerinti elkészítése szükséges. Az Önkormányzati esélyegyenlőségi intézkedési tervek megléte és felülvizsgálata előfeltétele annak, hogy a helyi Önkormányzat hazai vagy uniós pályázaton vehessen részt.

Martonvásár Város Önkormányzata képviselő-testületének javasolt elfogadni az alábbiakat:

1. Az esélyegyenlőség biztosítása egyidejűleg megillet mindenkit nemtől, kortól, bőrszíntől, etnikai és nemzeti hovatartozástól, vallástól, valamint családi állapottól függetlenül.
2. Fontos cél az esélyegyenlőség biztosításának még jelenleg fennálló akadályainak elhárítása.
3. Folyamatosan figyelemmel kell kísérni az esélyegyenlőség biztosításának mértékét és ugyanakkor törekedni kell az egyenlő bánásmód elvének minden esetben történő érvényesítésére.
4. Az egyes intézkedésekhez kapcsolódóan meg kell határozni a végrehajtás felelősét, határidejét, valamint a költségek forrását.

Lépéseket kell továbbá tenni az e tanulmány II.1.2.3 pontjában felsorolt (hiányosságok, eltérések, feladatok) kérdésében

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	munkanélküliség, oktatás, lakhatás, lakáskörülmények, higiénés problémák újratermelődő szegénység, korai iskolaelhagyás, helytelen táplálkozásból adódó egészségromlás	lakókörnyezettel kapcsolatos jogi szabályozás, felzárkóztató programok, felnőttképzés kibővítése, integráció, pályázatok, köznevelésbe, közétkeztetésbe történő bevonás, részvételi rendszer kialakítása, információs felületek létrehozása
Gyermekek	hátrányos helyzetű gyermekek oktatása, étkeztetése, gyermekek napközbeni elhelyezése, gyermeknevelési problémák nem csak a szegénységben élő családok körében, magatartásbeli problémák, lakáskörülményekből adódó problémák, családon belüli bántalmazás, szülők munkanélkülisége vagy szivedélybetegsége miatti veszélyeztetettség	integrált oktatás, pályázatok, felzárkóztató programok, nevelési intézményekben való tanácsadás, pszichológus családsegítő gyakoribb bevonása, nyári gyermekétkeztetés, szülők bevonása a közfoglalkoztatásba, városi közlekedés fejlesztése, napközbeni gyermekfelügyelet bővítése
Idősek	elmagányosodás, ellátatlanság, fizikai és mentális leépülés, krónikus betegek magas száma	napközi ellátásba való bevonás, ápolói gondozói hálózat kiszélesítése, egészségház bővítése, idősház építése apartmanokkal
Nők	munkanélküliség, gyermekek napközbeni elhelyezése	álláshelyek számának növelése, részmunkaidős állások, foglalkoztatók bevonása, városi közlekedés fejlesztése, napközbeni gyermekfelügyelet bővítése
Fogyatékkal élők	munkanélküliség, közlekedés	foglalkoztatók bevonása, pályázatok, megfelelő közlekedési eszközök, akadálymentesítés, egészségház bővítése
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>		

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák integrálódhatnak.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők felzárkózhassanak.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek szegénysorban való élésének megakadályozását.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek ellátórendszerbe való bevonására.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a támogató környezet kialakítására.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők szeparáltságának megszüntetésére.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódás a országos szakmapolitikai stratégiaiakhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés benmutatása
0. Településszintű probléma												
1.	Addiktológiai foglalkozások	Szenvedélybetegnek segítése	Támogatás a szenvedélybetegséggel kapcsolatos döntések támogatásában. Veszteségkezelési feladatok ellátása, információ nyújtása.	Kistérségi Szociális Szolgáltatóstervezési Koncepció. Családsegítési és addiktológiai feladatok.	nincs	Szenvedélybeteggel végzett konzultáció	Szent László Völgye Segítő Szolgálat (a továbbiakban: Segítő Szolgálat)	Folyamat	Szenvedélybetegséggel küzdők	Segítő Szolgálat addiktológus szakembere	Folyamatos	Kistérségi társulási együttműködés keretében
2.	Egészséges életmódra ösztönzés	Az egészség megőrzése minden célcsoportnál támogatásra szoruló	Egészség megőrzése	nincs	nincs	Ingyenes szűrővizsgálatok, tanácsadások szervezése	Polgármester	2028. december 31.	Résztvevők száma	Egészségfejlesztő szakember, az Önkormányzat mindenkori költségvetésének függvényében	5 év	nincs
3.												
..												
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1.	Adományok	Többszörös	Szegénységben	Kistérségi	Új Roma	Családok körében	Segítő	Folyamat	Depriváció	Segítő	Folyamatos	Társulási

	nyújtása és adományok/dologi javak közvetítése	szociális hátrány	élő családok adományozása, dologi javakkal történő támogatása (élelmiszer, ruhanemű, háztartási termékek, bútorok)	Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció. Családsegítési feladatok.	Stratégia (2019-2030)	végzett segítő tevékenység	Szolgáltatás	os	ban élő családok	Szolgáltatás szakemberei Magyar Élelmiszerban Egyesület és a dologi javak közvetítésében még Katolikus Karitász helyi szervezetei	együttműködés és keretében
2.	Okosváros	Többszörös szociális hátrány, információhoz való hozzáférés korlátozottsága	Információkhoz való hozzáférés javítása, álláskeresés esélyeinek javítása, oktatáshoz való hozzáférés javítása	Fenntartható Városfejlesztési Stratégia (a továbbiakban: FVS) és a TOP Plusz Városfejlesztési Programterv (a továbbiakban: TVP)		Okosváros digitális fejlesztések (részvételi rendszer, információs felületek létrehozása, önkormányzati szervezeti rendszerek belső informatikai rendszereinek fejlesztése)	Martonvásár Város Önkormányzata	2026. december 31.	Hátrányos helyzetű családokban élő gyermekek és felnőttek	pályázati források elnyerése	Folyamatos
II. A gyermekek esélyegyenlősége											
1.	Iskolai lemorzsolódás csökkentése	alacsony továbbtanulás, korai iskolaelhagyás	lemorzsolódás 5% alá csökkentése és tartása	gyermekvédelmi Kiszámoló, koncepció	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	korai fejlesztés javítása Gyermekvédelmi intézkedések (alapelállítás, védelembevétel)	Jegyző Segítő Szolgáltatás	Előkészítő követően folyamatos biztosítás	kompetenciák felmérése, bukkási rászoruló gyerekek részvétele a korai fejlesztésben	Segítő Szolgáltatás és köznevelési intézmények	Társulási együttműködés és keretében
										hosszú távú fenntarthatóság	

2.	Az egészséges életmód gyakorlásához szükséges ismeretek hiányossága	Egészségtelen életmód, káros szokások halmozott megjelenése (dohányzás, alkohol, felületlen szexuális élet)	Az egészséges életmód, a betegségmegelőző és az egészséges párhuzamos kialakítása fontosságának tudatosítása	Gyermekvédelmi beszámlói Kistérségi Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	R. előadásokon résztvevők körének meghatározása; K: felvilágosító órák tartása a célcsoportnak H: a felvilágosító tevékenység felmérése Gyermekvédelmi tevékenység. Óvodai, iskolai szociális tevékenység.	Segítő Szolgálat Iskola védőnő	2028. december 31.	szocializációs folyamatában történő segítő tevékenység.	korcsoportonkénti előadások anyagának megléte, a részt vevő gyermekek listájának megléte, szülői belegegyezés megléte Egyéni, csoportos tevékenységek	meglévő humán erőforrás, helyi újság, honlap, szórólapok, önkormányzat infrastruktúráj a – humán erőforrása és intézménye Segítő Szolgálat	hosszú távú fenntarthatóság	Társulási együttműködés és keretében
3.	Adományok nyújtása és adományok/dologi javak közvetítése	Többszörös szociális hátrány	Szegénységben élő családok adományozása, dologi javakkal történő támogatása (élelmiszer, ruhanemű, háztartási termékek, bútorok)	Kistérségi Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció. Családsegítési feladatok.	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Családok körében végzett segítő tevékenység	Segítő Szolgálat	Folyamat	Deprivációban élő családok.	Segítő Szolgálat szakemberei Magyar Élelmiszerbank Egyesület és a dologi javak közvetítésében a Katolikus Karitás helyi szervezetei	Folyamatos	Társulási együttműködés és keretében	
4.	Nyári táboroztatás	Többszörös szociális hátrány helyzetű gyermekek	Nyári szünidő és szabaddíó hasznos eltöltése a hátrányos helyzetű helyzetű	Kistérségi Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció.	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen	Közösségi tevékenység a prevenció tükrében.	Települési önkormányzatok, Segítő Szolgálat	2028. december 31.	Deprivációban élő családok gyermekei.	Segítő Szolgálat szakemberei. Települési	Folyamatos	Társulási együttműködés és keretében	

	számára, települési támogatásból finanszírozott nyári napközis rendszerű táboroztatás	gyermekek körében anyagi támogatással.	Családsegítési feladatok. Önkormányzat: Pénzbeli és természetbeni ellátások.	jobb a gyermeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Új, 4 csoportos, 56 férőhelyes bölcsőde építése	Települési önkormányzatok	2028. december 31.	Munkaerőpiac on elhelyezkedő szülők gyermekeinek ellátása	önkormányzatok. Barangoló 1. és Barangoló 2. néven az Erzsébet Alapítvány szervezésében	Hosszú távú fenntarthatóság	Társulási együttműködés és keretében
5.	Bölcsőde építése Azon családokban élő gyermekek számára, ahol a szülők a jobb megélhetésük miatt munkát vállalnak.	20-hetes kortól 3 éves korig történő gyermekek napközbeni ellátása	Kistérségi Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció	„Legyen jobb a gyermeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Új, 4 csoportos, 56 férőhelyes bölcsőde építése	Települési önkormányzatok	2028. december 31.	Munkaerőpiac on elhelyezkedő szülők gyermekeinek ellátása	önkormányzatok. Barangoló 1. és Barangoló 2. néven az Erzsébet Alapítvány szervezésében	Hosszú távú fenntarthatóság	Társulási együttműködés és keretében
6.	Kerékpárút fejlesztés Martonvásáron és gyalogos- és kerékpáros átkelők fejlesztése A városi közlekedés biztonságosabbá és gyorsabbá tételé a gyermekek családok számára	Gyermekek családok	Martonvásár Város Önkormányzatának Gazdasági Programja, TVP, FVS	„Legyen jobb a gyermeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Az eddigi kerékpárút tovább építése	Martonvásár Város Önkormányzata	2025. I. félév	Gyermekek családok	önkormányzatok. Barangoló 1. és Barangoló 2. néven az Erzsébet Alapítvány szervezésében	Hosszú távú fenntarthatóság	Társulási együttműködés és keretében
7.	Szemléletformáló programok a köznevelési intézményekben	Köznevelési intézményekbe járó gyermekek, áttételesen a gyermekek családjai	TVP, FVS	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Szemléletformálás	Martonvásár Város Önkormányzata	2028. december 31.	Köznevelési intézményben járók	önkormányzatok. Barangoló 1. és Barangoló 2. néven az Erzsébet Alapítvány szervezésében	Hosszú távú fenntarthatóság	Társulási együttműködés és keretében
8.	Brunsvik Teréz Óvoda korszerűsítése	Gyermekek és családjaik	Martonvásár Város Önkormányzatának Gazdasági Programja, TVP, FVS	„Legyen jobb a gyermeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Az óvoda meglévő épületzámánának energetikai és gépészeti korszerűsítése	Martonvásár Város Önkormányzata	2028. december 31.	Megfelelő és energiatakarékos körülmények biztosítása	önkormányzatok. Barangoló 1. és Barangoló 2. néven az Erzsébet Alapítvány szervezésében	Hosszú távú fenntarthatóság	Társulási együttműködés és keretében

III. A nők esélyegyenlősége												
	Munkaerőpiacra történő visszailleszkedés és	A munkaerőpiacra visszatérni kívánó nők segítése a GYES-t, GYED-et követően	A településen élő gyermekes családok körében a nők családi és munkaerő-piaci szerepek összeegyeztetésének támogatása	Kistérségi Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Tájékoztató, segítés a munkaerőpiacra való visszatérésben	Segítő Szolgálat	Folyamat	Segítő Szolgálat	hosszú távú fenntarthatóság	Társulási együttműködés és keretében	
1.			Az emlődagant magas kockázata prevenció hiányában			Szűrővizsgálat megszervezése	Martonvásár Város Önkormányzata	2028. december 31.	A szűrővizsgálaton résztvevők	Az Önkormányzat mindenkori költségvetésének függvényében	5 év	
2.	Szűrővizsgálat az emlőrák ellen		Kockázat csökkentés									
3.	Bölcsőde építése	Azon családokban élő gyermekek számára, ahol a szülők a jobb megélhetésük miatt munkát vállalnak.	20-hetes kortól 3 éves korig történő gyermekek napközbeni ellátása	Kistérségi Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Új, 4 csoportos, 56 férőhelyes bölcsőde építése	Települési önkormányzatok	2028. december 31.	Munkaerőpiacokon elhelyezkedő szülők	pályázati források elnyerése	Hosszú távú fenntarthatóság	Társulási együttműködés és keretében
4.	Kerékpárút fejlesztés Martonvásáron és gyalogos- és kerékpáros átkelők fejlesztése	A városi közlekedés biztonságosabbá és gyorsabbá tétele a gyermekes családok számára	Gyermekes családok	Martonvásár Város Önkormányzatának Gazdasági Programja, TVP, FVS	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Az eddigi kerékpárút tovább építése	Martonvásár Város Önkormányzata	2025. I. félév	Gyermekes családok	pályázati források elnyerése	Hosszú távú fenntarthatóság	
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1.	Együttműködés és a MAGYAR ÉLELMISZER BANKKAL	A létminimum közelében élő idős sok esetben egyszemélyes háztartások alacsony jövedelmük miatt ki vannak	Az adományok célhoz juttatásával elkertülni az éhezést	Térségi Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió.	Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Az ellátottak körében szükséglet-felmérés készítése; Egyéni felméréssel tájékoztatást adni a támogatási	Polgármester Segítő Szolgálat	Folyamatosan biztosított	akcióba bevont háztartások száma	Önkormányzat saját infrastruktúrájának a raktározáshoz, szállításhoz, elosztáshoz,	Hosszú távú fenntarthatóság	Társulási együttműködés és keretében

	téve az éhezésveszélyének		idősek	Kistérségi Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió, Martonvásár Város Önkormányzatának Gazdasági Programja, FVS, TVP	Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)			lehetőségekről	Martonvásár Város Önkormányzata	2028. december 31.	ellátott idősök száma	Pályázati források	Hosszú távú fenntarthatóság	
2.	Grimm Lóránt Egészségház II. ütem	színvonalas egészségügyi ellátáshoz való hozzáférése esélyének javítása												
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége														
1.	Támogató szolgáltatás biztosítása	Fogyatékkal élő rászorultak	Személyi segítés és személyi szállítás biztosítása. Akadálymentesített gépjármű használata.	Térségi Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió. Beszámolóik szociális feladatellátásokról.	Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	Folyamatos a szükségletfelmérés, melynek célja teljeskörűen a lakossági szükségletek kielégítésére törekvés.	Települési önkormányzat Segítő Szolgálat	Folyamatosan biztosított	ellátottak száma	Segítő Szolgálat	Hosszú távú fenntarthatóság	Társulási együttműködés keretében		
2.	Fogyatékkal élők kézműves foglalkoztatása	Fogyatékkal élő rászorultak	Támogató szolgálat ellátottjai részére történő foglalkoztatás.	Térségi Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió. Beszámolóik szociális feladatellátásokról.	Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	Folyamatos a szükségletfelmérés, melynek célja teljeskörűen a lakossági szükségletek kielégítésére törekvés.	Települési önkormányzat Segítő Szolgálat	Havonta 1 alkalommal	ellátottak száma	Segítő Szolgálat	Hosszú távú fenntarthatóság	Társulási együttműködés keretében		
3.	Grimm Lóránt Egészségház II. ütem	színvonalas egészségügyi ellátáshoz való	fogyatékkal élők	Kistérségi Szociális Szolgáltatástervezési	Országos Fogyatékosügyi Program									

		hozzáférés esélyének javítása		Koncepció, Martonvásár Város Önkormányzat ának Gazdasági Programja, FVS, TVP	(2015-2025)		ata						

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet. Erre legelőször 2023. október 12-én került sor, és célként került kitűzésre, hogy évente, de két évente a HEP felülvizsgálata előtt ismételten megszervezze az Önkormányzat.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet a jövőben is.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek;
- felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában;

- az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak;
- az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Martonvásár Város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Martonvásár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 248/2023. (XII.13.) határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

A kötelező táblák és az összefoglaló IT tábla nem a melléklete a HEP-nek hanem az egységes szerkezetbe foglalt HEP kötelező eleme!

Martonvásár, 2023. december 14.

Dr. Szabó Tibor
polgármester

A KÉPVISELŐ TESTÜLET ELFOGADÓ HATÁROZATÁNAK KIVONATA

Kivonat

Martonvásár Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2023. december 13. napján tartott
ülése jegyzőkönyvéből

**Martonvásár Város Önkormányzata
Képviselő-testületének
248/2023. (XII.13.) határozata
Martonvásár Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának
elfogadásáról**

**Martonvásár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete Martonvásár Város Önkormányzatának
2024-2028 évre vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Programját a határozat melléklete szerint elfogadja.**

A határozat végrehajtásáért felelős: polgármester

A határozat végrehajtásának határideje: azonnal

